

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K., negyedévre 3 K. — c.
Vidéken 9 K. 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Politikai vasárnap. Az obstrukció mellett. Az ellenzék küzdelme.

Az a népgyűlés, melyet vasárnap délután rendezett a debreceni függetlenségi és 48-as párt a szocialista párttal, országos eseménynyé nőtt az ott elhangzott, politikai nyilatkozatok folytán.

Eredetileg csupán a debreceni törvényhatóság bizottsági közgyűlésének ismert határozata ellen akart tiltakozni a város közönsége, hogy ezzel is dokumentálja, hogy a közgyűlésnek munkapárti többsége nem képviseli a város igazi közvéleményét és annak nevében nyilatkozni nem is hivatott.

Mindenki azt hitte, hogy a népgyűlés csupán erőteljes tiltakozás lesz a közgyűlési határozat ellen, azonban az ott elhangzott, fontos, politikai nyilatkozatok országos jelentőségű eseménynyé tették a debreceni népgyűlést. A megjelent szónokok beszédei mindenkit meggyőztek a politikai helyzet rendkívüli feszültségéről és az obstrukció komolyságáról.

Ez a küzdelem nem végződhetik másként, csak a kormány és a katonai javaslatok bukásával, mert az ország belepusztultna az új terhek viselésébe, melyet nem vállalt el, hiszen se a kormány, se a többség nem nyilatkozott, mily rettenet s terheket ró a nemzetre a katonai reform, sőt arról a többség nem is tudott a választások előtt. Nem is lehet más kibontakozást elképzelni, mint amit az obstrukció ellenzék hangoztat, hogy a katonai javaslatok fölött csak a néppariament dönthet, tehát ennek a parlamentnek nem lehet más hivatása, mint az általános, titkos választójog megalkotása, azután pedig döntsön a nép, hogy vállalja-e az újabb katonai terheket? A függetlenül megnyilatkozó népakarat bizonyára közmelegnyugvást fog kelteni.

A függetlenségi népgyűlésről az alábbi tudósításban számolunk be:

A vendégek érkezése.

Délben a gyorsvonattal érkeztek meg a központi küldöttek: a Justh-párt részéről gróf Batthyány Tivadar, dr. Lovász Márton, gróf Eszterházy Mihály és Vertán Etele, a szocialista központ részéről Ormós Ede, a választójog ligája részéről dr. Jászai Oszkár. A vendégek elé Püspökladányig 30 tagú küldöttség utazott. A debreceni pályaudvaron

ezekre menő tömeg várta és élte a vendégeket, akiket a függetlenségi párt nevében dr. Körösi Kálmán köszöntött.

Dr. Körösi Kálmán üdvözlő beszédéből adjuk a következő részt:

Két dolgot fog Debrecen népe Méltóságod előtt magyaros nyíltsággal kijelenteni.

Kijelenti elsősorban, hogy a véderőjavaslat elleni küzdelmet s annak megvívásánál a csak kivételesen, sőt legvégső esetben használható parlamenti fegyver alkalmazását igenis helyesli, mert a mindent igazoló önvédelem pillanata elérkezett akkor, amidőn a reánk elbirhatatlan terhetró legéletbevágóbb közgazdasági és kulturális céljainkat hátrébe szorító katonajavaslat a hadseregbe nem hogy a magyar nyelvet, a magyar szellemet, a magyar érzést, de *összbirodalmi tendenciából* még a magyar államiság külső kifejezését, a magyar címet és lobogót se akarja beengedni. Még fogja hallani Méltóságod Debrecen népétől, mennyire elűeli, hogy akad párt, magyar párt, mely meghunyászkodásból, a csaknem évtizedes küzdelem szomorú eredményévé, egy ily még államiságunkat is negligáló katonajavaslat keresztülhatását akarja tenni s másfelől mily elismeréssel adózik Debrecen népe azért, hogy a küzdő ellenzék e javaslatot egy rajunk is sebetültő rendkívüli fegyverrel veri ugyan vissza, mert másként nem teheti, de — *visszaveri*.

A másik pedig, amit meg fog hallani Méltóságod Debrecen népétől, az általános, egyenlő, községenkinti és titkos választójogért folytatott küzdelemük helyeslése. E város polgárságához, mely a történelem folyamán soha, még a re di tagoltság idejében sem volt, sem elnyomó, sem elnyomott, ez az egyedüli méltó állásfoglalás.

Mivel a nagy reform ellen folytonosan a nemzeti v szedelem rémképének me festése és előlük társával érvelnek, Méltóságod bizonyára jelentőséget fog tulajdonítani annak, hogy a legmagyarabb város népe mégis a nagy reformmü hiveinek táborába sorakozik.

Nekünk valóban ideálunk, ébren és álmainkban egyaránt reménykedésünk a magyarság nemzeti posziójának fenntartása, nem egyoldalú faji elfogultságból s nemcsak a történelmi jog alapján, hanem a *népjogok érdekéből* is, mert a Kárpátok alatt más szabadság nem virulhat, csak magyarszabadság s a magyarság háttérbe szorítását nem a népjogoknak más fajok általi fenntartása vagy éppen fejlesztése, hanem oly népjogellenes elnyomás követné, melynek passzív részei, áldozatai mi, magyarok lennénk.

De másfelől nyilvánvaló előttünk az is, hogy nemzeti jogaink teljességét csak a népjogok segítségével szerezhetjük meg.

Ezért van az, hogy Debrecen népe oly választójogi reformnak megalkotását mely a nemzeti és demokratikus szempontoknak egymás ellen való kijátszása helyett ezeket szervesen és természetesen egybekapcsolja, nem attól a párttól várja, mely világleletében mindig csak egy antidemokra-

tikus törvény alapján, még annak tilalmait is átlépve s így is csak a nemzetiségi területekkel tudta többségeit biztosítani, hanem a legszebb magyar liberális tradíciókat a küzdő függetlenségi és 48-as párt és a küzdő ellenzékétől.

Az ebéd.

Az á'lomástól egyenesen a Bikába hajtattak a vendégek, ahol a kis étteremben a függetlenségi párt szűkebbkörű ebédet adott a tiszteletükre. Ezen az idő rövidsége miatt két felszólalás hangzott el.

Dr. Tervev Tamás ügyvéd mondott a harmadik fogás után beszédet. A debreceni függetlenségi párt nevében szeretettel üdvözölte a vendégeket. Ismét elérkezett — úgy mond — az a sajnálatos törekvés, emelynek célja a magyar alkotmány összerombolása. Khuen lehozta Bécsből a katonai javaslatokat és lefordította magyarra. Pénzt és véit kíván a nemzettől, többet, többet, mint eddig. Pedig mi tudjuk, hogy az eddigi is sok volt. (Zajos éljenzés.) Küzdöttünk az önálló bankért, az önálló vámterületért; azt mondták Bécsben: fejetlen még itt az ipar, nem elég erős a kereskedelem, gyenge ezekre az ország. Fölmerül a kérdés, hát a roppant katonai teherre nem gyenge? (Ugy van!) Ausztria most éppen azt akarja, hogy igazán gyengék legyünk az önálló bankra és vámterületre. Mikor Magyarország gondolat szabadságát veszélyeztette Ausztria, mindig megjelentek a harcosok. Eljöttek Önök is, mint a nemzeti önállóság harcosai. Ismételten ödvözlöm önöket. Az Isten sikerrel koronázza meg munkájukat. Adja Isten, hogy megtudják rázni azt a rozzant alkotmányt, melyet most népképviselőnek csufolnak. Az Isten éltesse önöket!

Gróf Batthyány Tivadar: Alig pár perc választ már el a népgyűléstől, kevés az idő, hogy külön, külön beszéljünk s így mindnyájunk nevében én köszönöm meg a szives fogadtatást. Az előttem szóló jól rámutatott, hogy a felsőbb hatalom mennyire rálepszik a népre, jogot adni azonban nem akar. Akik a népjogért harcolnak, természetesen szembe kell helyezkednünk velük. Poharamat emelem szives vendéglátásukra s főleg arra, hogy Magyarországon a magyar nemzet összeségének legyen képviselője. (Hosszas éljenzés!)

A népgyűlés.

Kevéssel két óra után mentek át gyalog a városháza udvarára, ahol ekkorra már oly nagy tömeg gyűit össze, hogy alig tudtak az emelvényig jutni.

Két elnököt és két jegyzőt választottak; a függetlenségi és 48-as párt részéről elnök lett dr. Bacsó Dezső, jegyző dr. Tervev Tamás, a szocialisták részéről Handler Gyula és Török Gábor. A népgyűlést Bacsó Dezső nyitotta meg; üdvözölte a vendégeket és a megjelenteket és jelentette, hogy a népgyűlés célja: tiltakozni a katonai javaslatok ellen, követelni az általános titkos választójogot és tiltakozni Debrecen város törvényhatósági bizottságának az obstrukciót elítélő határozata ellen, majd átadta a szót gróf Batthyány Tivadarnak.

A Debreceni Zenedébe való beiratkozás folyamatban van. A tandíj olcsóbb bármelyik zenekola vagy magántanítól tandíj s tetszésszerinti részletekben fizethető. — Növendékek hetenkint 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Zenede Vár-utca 1. sz. heiyiségében Délelőtt 10—11 óráig.**

Gróf Batthyány Tivadar beszéde.

— Midőn utóljára volt szerencsém ezen a helyen Debrecen közönsége előtt megjelenhetni, tíz vármegye népes küldöttségei voltak itt, hogy követeljék az önálló bank felállítását. A képviselőház tulnyomó többsége és a nép követelte az önálló bankot, de obstrukcióval találta magát szemben. Az obstrukció felől jött. Ez is bizonyítja, hogy az obstrukció általánosan használt fegyver. Az obstrukció akadályozta meg akkor a nemzeti akarat érvényesülését. Mennyivel több jogunk, sőt kötelességünk nekünk az obstrukció fegyverét használni, mikor a népakaratot akarják megsemmisíteni gróf Khuen és társai és a nemzetet meg akarják nyomorítani a katonai terhek emelésével.

Rámutat ezután arra, hogy a kormány és a munkapárt a választói reformot megígérte, sőt az igazságügyminiszter az általános titkos mellett kardoskodott, benne volt az a királyi trónbeszédben is és most még sem a választói reformot hozták a képviselőház elé, hanem a katonai javaslatot, óriási terhekkel, holott a választás előtt erről szó sem volt.

Minden kulturált ember megbecsüli nagyfiat és szobrokat emel azoknak, akik a népvaját szolgálják, mint a szegény magyar a nagy Kossuth Lajosnak, akinek képmását minden gunyhóban megtaláljuk, de a nagy urak palotáiban már kevésbé. Ez is mutatja, hogy a Kossuth-kultusz gyökere a népben van.

— Mi a magyar sovínista politika hívei vagyunk, mely a magyar szupremáciát szolgálja, az általános titkos választójog követelésével. Mi azt a politikát szolgáljuk, melyek alapját 1848-ban rakták le Kossuth Lajos és társai. Mi Kossuth Lajos tradícióit és tanításait követjük. Senki se mondja, hogy mi a magyar szupremácia ellen dolgozunk. Nem féljük a hazát a néptől, mert Kossuth Lajos se féltette. A nemzeti állam biztosítására, védelmére mi több újoncot, több választót akarunk a csatasorba állítani.

Hosszasan foglalkozik a munkapárt uralkodó egyetértéssel. Khuen állítólag akarja az általános és nem tudni milyen választójogot és együtt van Tiszával, aki minden alkalmat megragad, hogy a népparlament ellen sikra szálljon. Ha Khuen akarja és Tisza nem akarja az általános, titkos választójogot, hogy mernek együtt lenni? A kormány mindenáron bizalmatlanságot akar szítani az általános, titkos választójogért küzdők táborában, a sajtó folyton gyanúsít, így legutóbb Eitner Zsigmond nyilatkozatának elferdítésével akartak zavart csinálni, pedig aki azzal vádolja Eitnert, hogy nem híve az általános titkosnak, tudva nem mond igazat.

— Tessék magyarul mondani: hazudik — szolt közbe általános derűtség közben valaki, aki nem tudott megbarátkozni a szónok parlamentáris kifejezésével.

— Ez a beszéd — hangzott rá a viszhang.

A kibontakozás módja.

Ezután áttért a szónok a véderő kérdésére; álljon elő az a munkapárti képviselő, aki tudja, milyen lesz a véderőreform és mibe kerül? (Közbeszólás: Most se tudják.) Egyik azt mondja, hogy 79—80, a másik, hogy 100 millió. Bizonyos, hogy sokféle több kiadást elhallgattak és a több kiadás 150 milliónál is több lesz. A választás előtt tudta-e valaki, hirdette-e a kormány, hogy a dohány árát, a szeszdót és átirási illetéket föl fogja emelni? Az ilyen többségnek nincs joga újabb terheket róni a nemzetre. A munkapárti jelöltek, így Láng Lajos is (Le vele!) a két éves szolgálatot hangoztatta, pedig a haditengerészetnél 4, a lovasságnál 3 éves marad a szolgálat, a sorhadnál pedig a jó katonákat, az értelmeseket, akik altisztek lettek, büntetésből visszatartják a harmadik esztendőre. (Osztrák jutalmazás.) Álljon elő az, aki a császár ka-

bátját a kikötött időnél tovább is szívesen viseli? (Nincs olyan bolond!) A többség mind ezt nem jelentette be a választók előtt, de nem is tudta. A véderőreform minden többlete a kereső osztályok bőrére megy, tehát ellene igenis jogosult az obstrukció, melyet mindaddig folytatnak, míg a véderőjavaslatot meg nem buktatják. A kibontakozás egyetlen módja: az általános, titkos választójog, melyet 1906-ban a király is követelt. A népparlament itéljen a véderő, a szociálpolitika és közigazgatási reformjavaslatok felett. Az igazi többségakarat előtt mindenki meg fog hajolni.

Az a kisdéd csoport, mely Tisza vezérlete alatt áll, már is az erőszakot hirdeti. (Gyalázat!) Először azt hirdették, hogy a nyarat se bírjuk ki és mégis kibirtuk és küzdünk tovább. Most már a házszabályerőszakot emlegeti a Tisza-csoport. Nem akarja kompromittálni a Ház elnökségét azzal, hogy megdicsérje. (Nagy derűtség.) De nem teszi föl róluk, hogy a házszabályokat megsértették. A többséggel helyezkednek szembe a Tiszák, mikor az erőszakot emlegetik. De mi — alios ventos ego vidi — állunk elébe és mellettünk a népjogokért küzdő polgárság is. Ha a forradalmi erőszak terére lépnek, ám legyen, mi álljuk, mi a fegyverek erejével nem állunk szemben, de akkor is olyan zűrzavar fog támadni, hogy az erőszakban nem lesz közszónet. Végül így fejezte be beszédét:

— Nem lelkesedem se a közös hadseregért, se a nagyhatalmi állásért, de a törvény előtt meghajlom; de azt a valamit, melyet az alkotmány és házszabályok megsértésével hoznak, nem tartom meg, sőt másokat is buzdítani fogok, hogy ne tartásák meg, mert az nem törvény. (Zugó helyeslés.) Ezért óva inti a többséget, hogy ne térjen le a törvényesség útjáról. Az alkotmányos államokban a nép és király egyöntetű akarata lehet csak törvény. Előbb jöjjön a választóreform, azután a többi. Mi a helyes uton járunk, kitartással és lelkesedéssel küzdünk az igazi, szabad Magyarorszáért.

A szociálisták központi szónoka.

Percekig tartó taps és éljenzés után Ormós Endre, a központi szociálista párt küldötte beszélt. Az általános titkos választójog kivívásáért három hadoszlopban küzd a szociáldemokrata párt, a Justh Gyula vezérlete alatt álló függetlenségi és 48-as párt és a választójog szövetsége. Az együtt küzdő tábor a választójog ellenségei mindenképp szerették volna megbontani. Először a Justh-pártot támadták, amiért a hazátlan szociálistákkal szövetekezett; azután a szociálistákat ugratták, hogy miért küzdenek Justhékkel, mikor azok be akarják őket csapni. Nem sikerült az áskálódás: a szövetekezés szilárdan áll, se az egyiket, se a másikat nem lehet tőle eltántorítani.

Igen érdekesen fejtegette a szociálisták nemzetköziségét. Nem a nemzeti létet tagadják ők; a szó nyelvtani értelmében, az csak a nemzetek közti összetartást, a nemzetek haladását és szabadságát jelképezi és akarja biztosítani. Milyen j lett volna 1848-ban, ha már akkor lett volna nemzetköziség. Az uralkodók közt már akkor volt nemzetközi szövetség: az osztrák császárnak segítségére ment az orosz cár. De másként is történt volna minden, ha a magyar és orosz nép közt is nemzetközi szövetség állt volna. Az orosz nép szembe szállt volna a cár akaratával és megakadályozta volna a szabadságért küzdő magyar nép eltiprását. (Helyeslés.) A kormány most a törvényhatóságokat sorakoztatja az obstrukció ellen, de a nép nem fogadja el ítéletüket, mert a fele virilis, a másik fele pedig a kiváltságos jog szerint választott. Más volt a vármegye 1848-ban; Zalamegye pl. március 20-án népgyűlésen határozta el, hogy felír a képviselőházhhoz, hogy a törvényhozás első munkája a népképviselő megalkotása legyen és ugyancsak Zalamegye utasításul

adta követelne, köztük Deák Ferencnek is, hogy a kasztok megszüntetésével a nemzet egyeteme birjon képvisellel. Akkor a megye és a nép együtt követelte a népparlamentet. Hivatkozik Irányi Dánielre, aki már 1848-ban követelte az általános szavazati jogot a cenzussal szemben. Azzal végezte, hogy a nép, ha hiába kér és zörget a képviselőház kapuján, be fog törni oda és kiveri onnan ellenségeit. A küzdelmet minden megtévesztési kísérlet ellenére is folytatni fogják a diadalig.

Gróf Eszterházy Mihály a választójogról.

Ezután gróf Eszterházy Mihály beszélt a véderőjavaslatok ellen. A közös hadsereg még ma is az, ami 1848-ban volt, német a vezényszó, német tisztek vezetése alatt áll. Ez a hadsereg rontott alkotmányunkra és szabadságunk eltiprására. Amit a kormány csinál, alattomos, csuf játék, becsapása a nemzetnek. A választásokon nem nyilvánult szabadon a nép akarat, sőt meg is tévesztették. Khuen azt mondta: van olyan barátja az általános titkos szavazati jognak, mint Justh Gyula. Eltévesztette, azt akarta mondani talán: vagyok olyan barátja az általános választójognak, mint Justh Gyulának. (Derűtség.) A törvény előtti egyenlőséget és a köztelherviselést 1848-ban kimondotta a törvényhozás, most a jogokban való egyenlőséget kell kivinnünk. Minden polgárnak, aki esze vagy keze munkája után él, joga van, hogy részt vegyen az ország politikájának irányításában. De nemcsak ezért van szükség az általános titkos választójogra, hanem azért is, hogy Ausztriával szemben megálljuk a helyünket, hogy kellő súlyal léphessünk föl Bécs ellen és törvényben is biztosított jogainknak érvényt szerezzünk. Tisza a nemzeti szupremáciát félti. Ma 150 nemzetiségi kerület van, az általános választójog behozatala után 40—50 lesz csak és azok közt is lesz több olyan, mely nem a tulzókat fogja követni. A lelkesedésből lelkesedést merit ő is; kéri a nép támogatását.

Dr. Jászy Oszkár az obstrukcióról.

Nagy érdeklődés kísérte dr. Jászy Oszkár beszédét. Azt mondják, hogy az obstrukció a békés munka megtagadása; az csak kurucokodás, fenegyerekeskedés. Mi az oka mégis, hogy nálunk az obstrukció létezik? Mert a képviselőház többsége nem képvisel senkit és semmit. A pálinka és a pénz hozta létre: a hivatásos alkoholmérgezők és a vesztegetők szakszervezete. Mi a választás Magyarországon? Néhány tucat szolgabíró, kiskirály és uzsorás összeáll és kész a parlamenti többség. Ilyen szégyen é gyalázat nincs sehoh a világon, ahol alkotmányos élet van. Mikor a francia parlament a halálbüntetés eltörléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, az egyik képviselő kijelentette, hogy ő ellene van: kezdjék el a halálbüntetés eltörlését a gyilkos urak. Szüntesse be a kormány az erőszakot, az itatást, a vesztegetést és ne szabadítsa ránk az osztrák armádiát és akkor nem lesz obstrukció. Ha általános titkos szavazati jog volna, lehetetlen lenne obstruálni. A többség ma azt mondja, szavazzatok meg a katonai javaslatokat és akkor megkapjátok a választói reformot. Milyen együgyűek és ravaszok. Hiszen ha mindent beliferáltak Bécsnek, minek akkor az általános titkos? Uj terheket vállalni kész öngyilkosság volna ellenérték nélkül. A koalíció nemzeti engedményeket követelt, de az uralkodó megtagadta, mert tudta, hogy a koalíció mögött nem áll a nép, hanem azt mondta, hogy a népre apellál, az általános titkos választójog parlamentjére. Most a többség nem követel, de követel Bécs. Ugyanaz tehát a helyzet: döntsön a népparlament. A munkapárt aranyifjusága, melynek vezére a geszti gróf, az mondja: nem kell debottirozni, le kell törni az obstrukciót. Mennyivel gyalázatosabb ez. Mikor osztályprivilegiumuk megmentéséről van szó, még a legvadabb erőszakra is

Tankönyvek!

Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek féláron kaphatók! 1704
Harmathy antiquarium R. Jászok, írószerek !!
Füvészkert 14. leszállított áron

készek. De azt nem hiszi, hogy ez elkövetkezzék, mert veszedelmes experimentum lenne, veszélyeztetné a monarchia nagyhatalmi állását is, ha megingatná a hitet a királyi szószerzőségében. A népparlament a király és nép érdekeit fogja szolgálni, ezért folytatni kell a Kossuth Lajos népjogkiterjesztő politikáját. A XX. század elején szabad népet abszolút módon nem lehet kormányozni. Ezért kell előre menni, míg az általános titkos választójogot ki nem vívtuk.

Lovászy Márton a munkapártról.

Közkívánatra beszélt dr. Lovászy Márton. Debrecenből levél ment a képviselőházhoz, amelyben a törvényhatóság elítéli az obstrukciót. (Felkiáltások: Hamisítvány volt!) Még azt is hozzáfűzhetnék volna a levélhez, hogy Debrecen városa alig várja, hogy megfizethesse azt a többletet, ami az új terhekből rá esik. (Viharos derűség.) Az obstrukciót elítélő határozat után azt hitték, hogy záptojással fogadják itt őket és virággal jöttek eléjük a megye határához. Nem ismeri a jelenlevőket, éppen azért kérde, itt vannak-e, akik a határozatot hozták? (Dehogy vannak. Elbujtak!) Pedig ide kellett volna jönniök, ide állni a nép elé, megmondani, hogy mi ezt határoztuk, helyeslítek-e, hozzájárultok-e? Kiket képviselnek ezek az urak? Magukat. A főispán és kormány akarata, de nem a népet. A nép akarata itt van. Tudják-e azok az urak, mit kívánnak tőlünk? Hogy hajoljunk meg a nemzet törpe kisebbsége előtt és mindazon szenny és piszok előtt, melyet a múlt évi választás fölvetett. Mi nem fogjuk ezt tenni, hanem obstruálunk. Táncolatjuk a mungókat, ugyanis szeretnek szavazni, szavaztatjuk hát őket rogyásig. (Derűség.) Mi nyit homlokkal állunk a nép elé, mert mi igazi, nemzeti munkát végzünk: megakadályozzuk, hogy újabb terhet rojanak a nép roskadó vállaira. A munkapártiak kiszámították, mennyi kárt okozunk mi az országnak, mibe kerül a parlament; a napi kár tehát nyolcezer korona. Igen ám, de mennyit takarítunk meg az országnak naponta a 150 millióból, amibe a katonai javaslatok kerülnek? Nem munkaképtelen ez a Ház, dolgozik is, életbevágó nagy kérdésen, a nemzet ujjaszületésén. Próbálja ki a kormány, mennyire munkaképes ez a Ház és nyújtsa be az általános, titkos választójogról szóló törvényjavaslatot. Mindjárt nem lesz obstrukció. De nem meri, mert a jogfosztott milliók haragja nyomban összezuzná. (Helyeslés.) Azzal vádolnak bennünket, hogy a magyar faj szupremáciáját veszélyeztetjük. Kiáltottunk mi már tatárjárást, négyszáz esztendő Habsburg-uralmat (Közbekiáltások. Le vele!) is, hát a jogegyenlőség zászlaja alatt roskadnánk össze? (Taps.) Hát a mostani választói rendszer mellett van-e magyar faji szupremácia? A nemzeti akarat romokban hever, azt csak az általános, titkos választójog fogja újjá teremteni. Az osztályok kiváltsága irigységet és gyűlölséget szít, de a jogegyenlőség összeforrasztja a nemzetet. Ez az igazi nemzetfenntartó erő. Míg e célt el nem értük, nem rakjuk le a fegyvert. (Viharos tetszés.)

A debreceni törvényhatósági határozat.

Hosszasan foglalkozott a debreceni törvényhatóság obstrukció ellenes határozatával dr. Juhász Nagy Sándor. Az a 67 összevont munkapárti nem képviselte a debreceni népet akaratát, nem jogosította fel rá senki, de nem is hivatott rá. Kiből állott ez a 67 ember? Nagyrészt a főispán előtt megbunyáskodó tisztviselőkből, virilis és választott bizottsági tagokból. A tanács és a tisztikar mindenkor meghajolt a főispán akaratát előtt. A volt 48-as polgármester úgy csöppent bele ebbe a tanácsba, mint a fekete kávéba a fehér cukor. A virilisek, tisztelet az önzetlen kivételnek, mindig a hatalom, a főispán körül tömörülnek, mert a politikai átalakulás szeléről is félnek. A választott bi-

zottsági tagok is a romlott választási rendszer alapján kapták a mandátumot. Debrecenben még az a sajnos helyzet áll fenn, hogy a választottak a városi párt programja alapján azzal tévesztették meg a választókat, hogy a közgyűlési teremből kirekesztik a politikát. (Igen, a koalíció alatt.)

Igy csuszta be a választók félrevezetésével. Ezek, mikor a város pénzügyei kétségbeesetten ziláltak, bevitték a közgyűlési terembe a politikai gerinctelenséget is. Ezt a furfangosan előkészített szegényhatározatot a kisebbség meglebbeszte; nem azért, hogy Khuen megsemmisítse, hanem hogy e bűnbán fogant határozat a Khuen jóváhagyásával is megbélyegeztessék. Az igazi felelősség ide szól a néphez és a nép helyesli a parlamenti ellenállást, az obstrukciót, elítéli a városi közgyűlés 67 tagja által hozott határozatot és lelkesen áll a harcoló ellenzék mellé.

A határozati javaslat.

Ezután dr. Tervej Tamás olvasta föl a következő határozati javaslatot:

Debrecen sz. kir. város közönsége az 1911. évi szeptember hó 10-én tartott népgyűlésen — határozatilag kimondja:

1. hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1911. évi augusztus hó 21-én tartott közgyűlésében a hatalmi nyomás alatt szavazó munkapárti többség által az ellenzék most folyó parlamenti közdelme ellen hozott határozatot a legmélyebb felháborodással elítéli és ünnepélyesen kijelenti, hogy e határozat homlokegyenest ellenkezik a város közönségének politikai felfogásával és hazafias meggyőződésével. Hangoztatja a népgyűlés, hogy a város törvényhatóságának közgyűlését — mai összetételében nem tartja hivatottnak arra, hogy a város közönsége nevében politikai határozatokat hozhasson. A fent említett közgyűlési határozatot érvénytelennek és semmisnek tekinti azért is, mert e határozatot a főispán és hívei csak különböző mesterkedésekkel, szabálytalanságokkal tudták az ezt megrendelő kormánynak szállítani.

2. E közgyűlési határozattal szemben Debrecen sz. kir. város közönsége a legerélyesebben állást foglal a katonai javaslatok ellen és mivel a javaslatokkal a kormány ki akarja fosztani az országot, letörni a nemzeti jogokat és leszorítani a választói jog gyökeres reformját: követeli a katonai javaslatoknak napirendről való azonnali levételét.

3. Követeli a népgyűlés az általános, egyenlő, községenkénti titkos választó jognak a katonai javaslatok előtt azonnali tárgyalás alá vételét és törvényre emelését.

4. Követeli a teljes sajtószabadságot s annak intézvényes törvényes biztosítását.

5. A népgyűlés a katonai javaslatok ellen, — valamint az általános választójogért, a sajtószabadságért most folytatott elszánt, önfeláldozó ellenzéki közdelmet szükségesnek ösmeri el és mint a harcnak jogos, törvényes és egyedül lehetséges módját helyesli és legteljesebb bizalmát fejezi

ki a Függetlenségi és 48-as párt, ugyiszintén Debrecen sz. kir. város első és második kerületének képviselői iránt, kik a magyar államiság és a népjogokért folyó ezen harcban is az elsők között küzdenek.

Miután a határozati javaslatot egyhangulag, lelkesen határozotta emelték, az elnök indítványára elhatározták, hogy *Justh* Gyulát táviratilag üdvözlék. Beszéltek még dr. Bakonyi Samu és dr. Tóth János, a város I. és II. kerületének képviselői, *Wesprómy* István, a hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke.

A feminista vezér az emelvényen.

Majd ezután pedig *Schwimmer* Róza, a feminista egyesület nevében, aki a nőkre is kiterjesztendő, általános titkos választójogot követelte humoros közbeszólásokkal tarkított beszédében.

— Az asszonyokra ráfogják, hogy mindig övék az utolsó szó — kezdte.

— Az első is, az utolsó is — hangzott a derűs közbeszólás.

— Szerettem volna, ha nem az utolsó szót kapom, mert hosszabban beszélhetnék, de önök már kimerültek.

— Kicsoda? Mi? — huncutkodtak a fiatal emberek.

— Meghallgatjuk a nagyságát, akármeddig beszél is — szól bátorítólag közbe valamegyik civis.

— Ne biztassák — rémüldöztek a pódium körül.

— Az ország minden bajának gyógy-szerűl az általános titkos választójogot tartják, anélkül nem lesz jólét és boldogság. De akkor nemcsak a nemzet minden fiának, hanem minden lányának adják meg.

— Otthon piurális joga van minden asszonynak! — kiáltják közbe.

— Utazásom alatt valaki azt mondta, hogy szabad választási jogot adnak a nőknek a férj választásában.

— Itt nagy a választók!

— Ez szellemes ötlet, de az életben másként van. A sok nyomoruság megkeres bennünket is. Nemcsak a férfiakat viszi a kolera és tüdővész, hanem minket is. A pálinka bajából, bár nem mi isszuk, mi is részesedünk.

— De nem katonáskodnak! — kockáztatja meg a szót egy pelyhes állu a pódium előtt.

— Hát ősem, maga talán nem is lesz katoná — mondta szúrós pillantás kíséretében a feminista szónok, mire a gyöngye legényke fülig pirult.

— De fizetünk ám hadmentességi díjat — vágta aztán vissza.

— Mi is szívesen fizetnénk. Ne gondolják azonban, hogy mi lelkesedünk a katonáért.

— No, no, tudjuk — döfi a szót a balvégre tolt pipaszár mellül egy öreg paraszt. *Katona voltam én is.*

— Ha mi választójogot kapunk — folytatta a szónok, aki már nem hederített a csipkelődő közbeszólásokra — első sorban arra használjuk föl, hogy a katonaságot, ezt az idejét mult intézményt eltöröljük. De ha nem is katonáskodunk, jók vagyunk betegápolónak. Szabad adót fizetnünk, a királyt és mindenféle intézményt eltartanunk, de politikai jogaink nincsenek. Nélkülünk rólunk akarnak mindig intézkedni. De bizony a mi fiainkkal ne rendelkezék senki. Ha az anyjukra, feleségükre gondolnak, akkor csak oly általános szavazati jogért küzdhetnek, mely a nőkre is kiterjed.

A népgyűlés vége.

Végül *Handler* Gyula kijelentette, hogy a szocialista párt a nők szavazati jogáért is harcol, azonban a fejlődés terén nincs ugrás; előbb a férfiak kapják meg a szavazati jogot,

Várady József női szabó
Kossuth-utca 22 szám.

Hölgyközönség becses tudomására hozom hogy az új Őszi divat tanulmány utamról hazra érkeztem. — Elsőrendű mitteremben készülnek Angol costumók, Bluzok, Francia és alkalmi ruhák, a legmagasabb igényeknek is megfelelően, a legújabb **MODELEK** szerint. 1816

azután megkapják a nők. Mielőtt a gyűlést berekesztené, felhívja a népet, hogy vegyen részt a tüntető körmenetben. Az utca a miénk, a mi parlamentünk.

Gyűlés után a szocialisták nagy tömegben bejárták a várost. A rend mindvégig példás volt.

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. szeptember 11.

Kabos Ferenc alelnök 11 óra után nyitja meg az ülést. Hitelesíti a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy a kolozsvári Emke ünnepélyen Berzevicy Albert házelnök vezette a képviselőház küldöttségét. A mai Erzsébet királyné gyászistentiszteleten ugyancsak Berzevicy Albert jelent meg a Ház képviselőjében. Bemutatja Arad, Bars, Kisküküllő és Torontál vármegyék feliratait az obstrukció ellen, továbbá Budapest főváros feliratát a sajtótörvény módosítása tárgyában. Indítványozza, hogy a kérvényi bizottsághoz utasítsanak.

Ráth Endre: Ellenindítványt tesz.

Elnök jelenti, hogy fenti kérvények tárgyában husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kéri.

Következett ezután napirend szerint a névszerinti szavazás Jásznagykunszolnokmegye feliratára.

A Ház az elnök indítványát fogadta el. Névszerinti szavazott még a Ház három felirat tárgyában.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Egyház és iskola.

Megüresedett főiskolai tanszék. A főiskola bölcsészeti karán a német nyelvi tanszék megüresedett. Dr. **Baltazar** Dezső püspök megbízása folytán a főiskolai igazgató tanács érintkezésbe lépett dr. **Pröble** Vilmos nyiregyházi gimnáziumi tanárral, akit helyettes tanárnul szeretne megnyerni addig, míg a tanszék az egyházkerület betöltheti.

A debreceni egyházmegye közgyűlése. A debreceni ref. egyházmegye október hó elején, valószínűleg 5., 6., 7. napjain fogja rendes őszi közgyűlését megtartani Debrecenben.

A második lelkészkepesítő vizsga. A második ref. lelkészkepesítési vizsgálatra tegnap történtek meg a feliratkozások. A jelentkezők száma meghaladja a negyvenet. A vizsgálat ma veszi kezdetét s valószínűleg a hét végéig el fog tartani. Elnök dr. **Baltazar** Dezső püspök. A vizsgáló bizottság tagjai: **Sulyok** István, **Berey** József, **Biky** Károly, **Kiss** Ferenc esperesek, **K. Tóth** Kálmán lelkész, dr. **Kun** Béla jogtanár és a theologiai tanári kar.

Gyönyörű ékszeresek,

pontos órák, ezüstneműek és dísz-
tárgyak legszolidabb kiszolgálásban

Sándor Arminnál

Debrecen, Piac-u. 41.
Dréher sörosarnok mellett. 1649

Vármegye.

Elfogott váltóhamisító. Mocsár András nem régen néneje nevére egy ezeröttszáz koronás váltót hamisított s azt egyik debreceni banknál helyezte el. A bank a váltót le is számította, de pár nap múlva kitűnt, hogy az aláírás hamis. Az ügyészség a feljelentés folytán megindította a vizsgálatot és Mocsár Andrást le is tartóztatták. A hamisító beismerte, hogy a váltón néneje nevét felhatalmazás nélkül írta alá.

Öngyilkos napszámos. Balogh Sándor ötvenhét éves, kabai napszámos tegnap reggel a lakása padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, a szerencsétlen ember már halott volt. A vizsgálatot nyomban megindították, de ez ideig nem sikerült kitudni, hogy Balogh Sándort mi vitte a végzetes lépésre.

Hajdumegye a múlt hóban.

Havi jelentések.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt. A szakelőadók múlt havi jelentésüket tárgyalták.

Az ülésen jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főj. gyv. dr. Ceglédy Mihály tiszti főügyész, Péntes Sándor főj. gyv. dr. Losoncy Álmós tiszti főorvos, Dávidházy Sándor th. főjegyző, dr. Nábrácky Béla és Rrtsey Gyula aljegyzők, Csánky Viktor tanfelügyelő, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, dr. Nagy Gabor, Kömmerling János, Padrah Sándor, dr. Loógh Béla, Reitz János főállatorvos, Nagy József pénzügyigazgató helyettes és Balogh Sándor.

Az alispáni jelentés.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok jók voltak. A múlt hónap folyamán 4 utlevélet kértek, melyből három kiadatott, ezek közül 1 Orosz és Törökországba szolt, 2 pedig Amerikába és pedig Hajdudorogról Balsai Jánosné Csáki Erzsébet és Kiss Antalné Anca Juliánna, Antal, János és Erzsébet gyermekeivel vándoroltak ki.

Közegészség.

Augusztus hóban a közegészségügyi állapotok kedvezőtlenek voltak. Az uralkodó kóralak az emésztőszerek hurutos-lobos bántalma volt: igen sok gyermek halt el bélhurutban; nagy pusztítást okozott a tüdővész és a veleszületett gyengeség csecsemőknél. A ronszó toroklob 9 esetben fordult elő, 6 gyógyult, 1 elhalt; a vörheny 49 esetben lépett fel, 31 felépült, 2 elhalt; a kanyaró 9 esetben lépett fel, 6 felépült, 2 elhalt; a hasihagymáz 10 esetben fordult elő, 1 felgyógyult, 1 meghalt, 8 kezelés alatt maradt, a szamarhurut 38 esetben lépett fel, 21 felépült, 6 elhalt. A kolera ellenes óvintézkedések megtartottak. A közegészségügyi főfelügyelő az intézkedéseket megfelelőeknek találta. Született 563 gyermek, 16 holtan, meghalt 410 egyén. A népszaporulat 137.

Az adóprés működése.

Augusztus hóban befolyt egyenes adóban 352,833, hadmentességi díjban 2430, bélyegjövődékben 143,250, jogilletékben 83,746, díjjövődékben 524, dohányjövődékben 122,252,

határjövődékben 29,717, fogyasztási és italdobban 18,750, korona. A pénzügyigazgató a saját hatáskörében 1, a miniszter felhatalmazása alapján 25 esetben adott fizetési halasztást.

Az állategészségügy.

Az állategészségügy elég kedvező. A ragadós száj és körömfajás teljesen megszűnt, azonban a takonykór, bár elszórtan, elég gyakran fordul elő. A lépfene megszűnt Hajdunánáson, a takonykór Hajduböszörményben, a sertésvész Hajdunánáson, Hajduböszörményben, Tegláson és Felsőjózsán. Fellépett a takonykór Hajdudorogon és Felsőjózsán, a sertésorbánc Mikepércsen, a sertésvész Hajdudorogon és Hajdunánáson.

Tanügy.

Augusztus hóban a vallás és közoktatásügyi miniszter a nádudvari állami iskola 4 új tantermének beburkolására 2000, Kelemen János hajduszőböszi polgári iskolai tanító III. korpótelekára 200, a balmazújvárosi ref. magyar elemi iskola részére tandíjkárpótlás címén 700, a martinka-pusztai ref. iskola részére 163, a balmazújvárosi zsidó iskola részére 683 korona tandíjkárpótlást, a tetétleni ref. iskola negyedik tanítói állására fizeték-kiegészítés címén 900, a r. kath. püspök-ladányi iskola 5. és tanítói állásának fizeték-kiegészítésére 1912. szeptembertől 900—900 koronát engedélyezett, dr. Sallay Lajosné Csontos Margit, hajdunánási ref. tanítónőt szeptember 1-től évi 600 koronával ideiglenesen nyugdíjazta, Rónáné Güttmann Ilona kabai izraelita tanítónő részére fél évi özvegyi ellátás címén 362 K 48 fillért utalt ki.

Utépítések.

Augusztus havában a debrecen—tokaji törvényhatósági ut a 30 kilométer szakaszig haladt; a debrecen—egri th. kö. ut kiépült a 30 kilométeres, másrészt az 52—42 kilométer szakaszban; a nagyvárad—budapesti th. közut 2 kilométeres szakasza, a nagyvárad—püspök-ladányi th. közuton a földmunka folyik, a hajdunánási Hunyadi-utca burkolása megkezdődött.

A külsőségek réme.

A bicskás legény.

A külsőségeknek valóságos réme Nagy Sándor kutató napszámos. Ez a veszedelmes bicskás ugyancsak sűrűn ad jelt magáról.

Alig egy hete a Cegléd és Dobozi temetők közötti úton késelt meg egy munkást azért, mert annak cimborájával összetűzött. Vasárnap ismét hasonló tettet követett el.

Váradí Márton 22 éves kerékgyártósegéd Bányai Károly nevű társával kiment a Nyilas-telepre. Dolguk elvégzése után betértek egy ottani kocsmába.

Ott ivott már Nagy Sándor, aki csakhamar belekötött Bányai Károlyba s meg akarta verni. Váradí védte a barátját, közibük állt a dulakodóknak.

Nagy Sándort azonban nem lehetett lecsillapítani.

— Vére szomjaztam — kiáltotta magából kikelve s mérgében a Váradí mellébe s aztán meg a bal karjába vágta kését teljes erővel.

Csatornázási és vízvezetési berendezéseket

a legolcsóbban és teljes felelőség mellett készít

POLLÁK SAMU vízvezeték és csatornázási vállalata.
Debrecen, Piac-u. 43. Telefon 656.

Automatikus (önműködő) villamos házi szivattyukat 3 évi jótállás mellett szállítok és felszerelék. — Több általam készített berendezés üzemben megtekinthető!

A szerencsétlen ember eszméletlenül rogyott össze. Sebeiből sugárzott ki a vér. Előbírták a mentőket, azok kötötték be s szállították a kórházba. Sérülései súlyosabb természetűek. Az ügyben a csendőrség vezeti a nyomozást.

Debreczen virilisei. Az 1912. évi névjegyzék. Az igazoló választmány ülése.

Debreczen város virilis bizottsági tagjainak névjegyzékét hétfőn délután 4 órakor állította össze az igazoló választmány, melynek ülésén Márk Endre elnöklelte alatt jelen voltak: Lestyán Adorján, Török Péter, Kernhoffer József, dr. Freund Jenő és dr. Tatay Zoltán tb. aljegyző, mint előadó.

Az igazoló választmány egyenként tárgyalta a felszólamlásokat és igazította ki a régi névsort, melyből 8 régi virilis kimaradt és helyükbe 8 új tag jött. (*gal jelzettek adóját kétszeresen számították.) A 93 virilis bizottsági tag névsora a következő:

*Kardos László kereskedő 11.102 K 46 f, Riekl Géza birtokos 7308 K 43 f, *Muraközy László gyógyszerész 6918 K 50 f, Német András vendéglős 6744 K 68 f, Vecsey Zoltán birtokos 5850 K 99 f, id. Weichinger Károly kávé 5763 K 41 f, *Szilcz Ferenc gyógyszerész 5695 K 08 f, *Kenézy Gyula dr. orvos 5440 K 22 f, Fürst Ödön kereskedő 5433 K 09 f, *Zádor Lajos bankigazgató 5384 K 84 f, Ungváry József birtokos 4508 K 44 f, Aron Miksa kereskedő 4508 44 f, Aron Jenő kereskedő 4427 K 70 f, *Kemény Mór ügyvéd 4294 K 92 f, Aufricht Vilmos gőzmalomtulajdonos 4207 K 07 f, Gyarmaty István sertéskereskedő 4125 K 08 f, May Andor gőzmalomigazgató 4082 K 19 f, *Fráter Imre dr. orvos 3222 K 46 f, *Magoss György dr. főügyész 3218 K 86 f, *Komlóssy Dezső ny. törvényszéki bíró 2123 K 72 f, *Szabó Lajos ny. vinceller kép. ig. 3123 K 02 f, Riekl Antal birtokos 3117 K 36 f, Ujfaluassy József orvos 3047 K 87 f, *Szalay József ügyvéd 3024 K 26 f, Kaszanyitzky Endre kereskedő 2968 K 90 f, *Debreceni Lajos kereskedő 2872 K, *Lestyán Adorján közjegyző 2842 K 48 f, Haranghy Sándor birtokos 2821 K 69 f, *Kovács József polgármester 2753 K 90 f, Hutfliész Kázmér birtokos 2726 K 25 f, Szent-Királyi Tivadar kereskedő 2694 K 82 f, Gál Ferenc birtokos 2622 K 13 f, *Megyery Pál dr. ügyvéd 2667 K 46 f, Csanak József kereskedő 2626 K 51 f, Lusztig Károly kereskedő 2620 K 01 f, *Löfkovits Arthur kereskedő 2590 K 46 f, Kovács Aladár vendéglős 2575 K 19 f, Szikszay Lajos építész 2569 K 70 f, Irinyi István dr. ügyvéd 2550 K 48 f, *Nagy Lajos dr. ügyvéd 2539 K 74 f, Komlóssy Imre dr. ügyvéd 2519 K 04 f, Kenyeres Károly birtokos 2518 K 05 f, *Löfkovics Márton dr. bankigazgató 2495 K 88 f, Benkő János honvédfőhadnagy 2487 K 72 f (uj), *Varga Emil dr. orvos 2479 K 76 f, Kondor Zsigmond törvényszéki bíró 2478 K 60 f, Horváth János gyáros 2435 K 95 f, Möricz Ferenc hentes 2434 K 72 f, Schwartz Vilmos butor-kereskedő 2418 K 91 f, *Sz. Szabó László dr. ügyvéd 2399 K 86 f, Ungár Jenő vezérigazgató 2388 K 19 f (uj), Horváth István birtokos 2365 K 89 f, *Szántó Sámuel dr. bankigazgató 2343 K, Falk Lajos bankár 2337 K 04 f, *Gajzágó Béla táblai tanácsnok 2326 K 42 f, *Szávay Gyula iparkamara-titkár 2309 K 80 f, Polgári Bálint birto-

kos 2298 K 95 f, *Legányi Gyula dr. orvos 2234 K 30 f, Ujlaki Hugó dr. ügyvéd 2217 K 76 f (uj), Gara Alajos bérlő 2191 K 68 f, *Porubszky Jenő itélő táblai elnök 2189 K 76 f, Balogh István birtokos 2178 K 63 f, Szép József birtokos 2163 K 47 f, Fisch Lajos vezérigazgató 2156 K 89 f (uj), Nagy Jakab sertéskereskedő 2081 K 10 f, *Debreceni Jenő gázyári igazgató 2037 K 46 f, *Szotyori Nagy Kálmán dr. orvos 2064 K 46 f, *Kocsár Gábor dr. ügyvéd 2050 K 06 f, Jóna János birtokos 2011 K 85 f, Molnár István birtokos 1990 K 93 f, Szentesi János mészáros 1949 K 60 f, *Riesz Henrik gyáros 1939 korona 38 fillér, Mandel Zsigmond bankbizományos 1934 korona 12 fillér, Sesztina Jenő kereskedő 1906 K, *Kola János ügyvéd 1896 K 20 f (uj), *Györfy Aladár kereskedő 1866 K 80 f, Kis Ignác bádogos 1860 K 83 f (uj), Hegedüs János dr. ügyvéd 1849 K 38 f (uj), Bilkei Kövesdi Imre birtokos 1847 K 06 f, ifju Jóna János birtokos 1828 K 15 f, ifju Kertész István birtokos 1821 K, *Leitner Adolf dr. orvos 1818 K 28 f, Sümegi Ferenc birtokos 1811 K 54 f, *Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész 1791 K 12 f, *Szilágyi Imre ügyvéd 1777 K 56 f, Horváth Tamás birtokos 1768 K 84 f, Tóth István építész 1767 K 25 f, Molnár Albert birtokos 1765 K 78 f, *Illéssy Gyula r. fogalmazó 1756 K 14 f (uj), *Tatay Ferenc törvényszéki bíró 1754 K 04 f (uj), Balogh István birtokos *Vadon Sándor ügyvéd 1698 K 28 f (uj), id. Zöld János birtokos 1695 K 29 fillérel rendes tagok.

Póttagok lettek: Rosenfeld Salamon bérlő 1694 K 65 f, Kovács Gyula kereskedő 1643 K 34 f, *Márton Kálmán dr. ügyvéd 1638 K 08 (uj), Rottler Béla táblabíró 1622 K 56 f, *Igyártó Sándor főügyész 1620 K, Kertész Imre birt. 1616 K 52 f, Hochfelder Jakab ügynök 1618 K 59 f, Polgári József birt. 1599 K 72 f, Balogh István birt. 1574 K 22 f, *Bruckner Ernő dr. orvos 1552 K 68 f, *Kolbenhayer Kálmán táblabíró 1519 K 22 f, Kun Antal birtokos 1479 K 54 f, Rubinstein Herman vendéglős 1467 K 47 f, Szikszay Gyula birtokos 1460 K 10 f, Kertész János birtokos 1457 K 97 f, Laczka László gyáros 1452 K 99 f, Boldog István birtokos 1445 K 65 f, Kontsek Géza kereskedő 1442 K 83 f, Szikszay József birtokos 1391 K 72 f, Geiger Simon kereskedő 1361 K 36 f.

Miután az igazoló választmány a virilis névjegyzéket összeállította, az érdekelteket a fővételről, esetleg kihagyásról értesíteni fogja, a névjegyzéket pedig átteszi a polgármesterhez, mint a bíráló választmány elnökéhez, a kihez az értesítés vétele után 15 napig az érdekeltek felelőbevételeket beadhatják.

Városháza.

Szabadságról. Varga Elemér dr. tanácsnok visszaérkezett nyári szabadságáról és átvette hivatala vezetését.

Kiadott ösztöndíj. A városi tanács a Meszena-alapból 600 korona ösztöndíjat adott Pap József cipésmesternek, hogy abból önállóítsa magát. A feltételeken megadott ösztöndíjat a tanács a kereskedelmi és iparkamara javaslatára kiutalta a törekvő kisiparosnak.

Az új, városi bérház. A város a Piac-utca 26. és 28. sz. telkein új bérházat épít, amelynek terveit a miniszteriumban kifogásolták. A tervezők (Tóth István, Pavlovits Károly és Szilágyi János) a terveket módosították, a felesleges díszítéseket elhagyták és a kettős torony építését is elhagyták. A bérház így egyszerűbb lesz, de az építése olcsóbbá fog kerülni. A tervezők azonban a műszaki kifogásokat nem fogadták el, mert azok megfelelnek a város építési szabályzatának.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután 3 órakor, a városháza kistanácstermében ülést tart, melynek tárgyai a következők:

1. A pénzügyigazgatósági épület vételi ügye.
2. Ugyanezen épület csatornázása ügyében előterjesztés.
3. Szabályrendelettervezet a nyilvános vigalmak, mutatóványok, előadások stb. tárgyában.
4. Szabályrendelettervezet a homokhordásról.
5. A nagyerdőn létesítendő korcsolyapálya és csarnok építés ügye.
6. A kőművelő-udvar eladása tárgyában javaslat.
7. A Csapó-utca 91. számú házastelek vételi ügye.
8. A Csillag-utca 9. számú házastelek vételi ügye.
9. A Vendég-utca 4. számú házastelek vételi ügye.
10. A Csapó-utca 73. számú házastelek vételi ügye.
11. A Kigyó-utca 4. számú házastelek vételi ügye.
12. A Kékes-utca 43. számú házastelek vételi ügye.
13. A Kékes-utca 46. számú házastelek vételi ügye.
14. A Csillag-utca 6. számú házastelek vételi ügye.
15. A Hajnal-utca 19. számú házastelek vételi ügye.
16. A Köt-utca 82. számú házastelek vételi ügye.
17. A Boldogfalva-utca 16. számú házastelek vételi ügye.
18. Mór Sándor kérvénye a nyugdíj jogosultak sorába felvétel iránt.
19. Szabályrendelet a mezőgazdasági cselédlakásokra vonatkozólag.
20. Rosenfeld Jakab kérvénye a Haláp-telek birtokon építhetőség iránt.
21. Tóth Andrásné libakerti földje megvétele ügye.
22. Szilágyi János és társa kerítkezési ügye.
23. A zenekezes-törvény megváltoztatási ügye.
24. A házipénztár, valamint az általa kezelt alapok és alapítványok, valamint a nyomda, világítási-vállalat 1912. évi költségelőirányzata.
25. A fuvarozási és köztisztasági szabályrendelet módosítása ügyében előterjesztés.
26. Janatka Alajos és társa kérvénye a postakerti telkükhöz csatolandó városi tulajdon képező föld ügyében.
27. A Kerek-féle telep megvétele ügye.
28. Tanácsai előterjesztés a Hadházi-úti csatorna ügyében.

Német átirat Eszékről. Az eszéki (horvátul Osiek, németül Esseg) polgármester megkereste a városi tanácsot, hogy adjon felvilágosítást a Fried és Adorján cégről. A megkeresést összbírodalmi nyelven, németül intézte a városhoz. A városi tanács válasz nélkül visszaküldte a megkeresést, mert elvől nem válaszol a német levélre.

Legszebb
Bérma ajándék
egy jól szabályozott

óra
és szép ékszer
nagy választékban
legolcsóbban egy-
dül csakis 1782

Kurján Gyula
műórás és éksze-
résznél kapható
Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság
Debrecen, Piac-utca 73. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvekre,
és folyószámlára s állandó jellegű be-
tétek után

5%

kamatot fizet. Ezenkívül az intézet fize-
a betétkamat-adót is. 452

Gazdák figyelmébe! Óvás! Eredeti Melichar „UNICUN-DRILL” vetőgép csak az, mely újonnan szabadalmazott beállító készülékkel van ellátva! (Ennek segítségével a gép csavarkulcs nélkül egy pillanat alatt bármely magnemhez hajszálpontosan beállítható). A mai „UNICUN-DRILL” szabadalmazott csoroszlyaszár kirögzítővel is el van látva! Ezzel a gépünk elnyühetetlen! A legutóbbi szabadalmi kiállításon ezen újítások révén az összes gépgyárak közül egyedül mi kaptuk meg az **első díjat az arany érmet!** Óvakodjunk silány utánzatoktól! Kizárólagos raktár

Debrecen, Piac-utca 43. szám a Dréher mellett Ráhrer Sándornál
Bächer—Melichar—Johnston gépgyárak fióktelepén.

Az István malom viharos közgyűlése.

Az igazgatóság javaslata.

Az István malom társulat igazgatósága vasárnap délelőtt 10 órára rendkívüli közgyűlést hívott össze a Kereskedelmi Akadémia dísztermébe, ezt azonban nem lehetett megtartani, hanem meglehetősen viharos előzmények után el kellett halasztani. Az izgalmakat a tárgysorozat legfontosabb pontja: a debreceni István malom transzactiója a borsodmiskolci malommal, okozta. A részvényesek egy csekély része, a mely csak pár hét óta bír részvényt, ugyanis ezt vehemensül ellenzi s olyan heves jeleneteket inscenált, a melynek még a parlamentben is csak ritkán szoktak előfordulni. A láрма, a melybe fűtölés, székek döngetése is vegyült, oly nagy volt, hogy az elnök több ízben kénytelen volt a gyűlést felfüggeszteni. A régi részvényesek — a nagy többség — ellenben nyugodtan és bizalommal várták az igazgatóság javaslatát.

A gyűlés lefolyása.

A gyűlés fél 11 órakor vette kezdetét. Zádor Lajos elnök konstataulta, hogy a tagok határozatképes számban jelentek meg.

Gróf Dégenfeld József napirend előtt kíván felszólalni.

Zádor Lajos: Ezt nem engedhetem meg.

— Helyes! — zugta az igazgatóságot pártoló többség.

— Nem áll! Joga van beszélni! Halljuk, halljuk! — kiáltotta az ellenzék.

Dr. Irinyi István jogtanácsos feláll, de nem jut szóhoz.

— Eláll, eláll! — hangzik egyfelől.

— Nagyon szépen kezdik! Erőszak! — kiáltanak mások.

Oriási zaj, kénytelen az elnök a gyűlést felfüggeszteni.

Szünet után Zádor Lajos kijelenti, hogy gróf Dégenfeld Józsefnek megadja a szózási jogot.

Gróf Dégenfeld József kifogásolja az alapszabályok 26. §-ának alkalmazását, mely szerint a szavazati jog gyakorlására csak oly részvényes van jogosítva, ki részvényeit a társulatnál a közgyűlést megelőző év dec. hó 31-ig nevére iratta. Szerinte ezt feltétlenül mellőzni kell most, a mikor a vállalat jövőjéről döntenek, mert ilyen fontos kérdésben az összes részvényeseknek meg kell adni a szavazati jogot.

Zádor Lajos azt válaszolja, hogy meggyőződése szerint akkor követne el alapszabálysértést, ha ezt a jogot megadná.

Gróf Dégenfeld József: Beadjuk az óvásunkat!

Dr. Kemény Mór csatlakozik a gróf Dégenfeld felfogásához, mivel neki is az a véleménye, hogy ilyen fontos ügyben a részvényesek egy részét akarjuk nyilvánítani elől elzárni nem lehet. Különben is a kérdés nem olyan égetően sürgős, el lehet intézni januárban is. (Ismét zaj. Taps és ellentmondások.) Kéri a kérdést a napirendről levenni.

Zádor Lajos azt feleli, hogy a felszólaló nincs eléggé tájékozva, halogatni a döntést nem lehet, mert esetleg az egész vállalat veszedelembé juthat nem januárig, de még 24 óra alatt is. (Taps, az ellenzék azonban nagy lármát csap, felállanak a székre, sipolnak.)

Kemény Mór ezután kimutatja, hogy a közgyűlés nincs kellően összehívva, a meghívó közzétételétől nem telt el 14 nap. (Zaj.)

Zádor Lajos: Azokat, a kik nem részvényesek, kénytelen leszek a teremből eltávolíttatni.

Dr. Irinyi István előadó azt mondja, hogy gróf Dégenfeld József, mint új részvényes, nem ismeri az alapszabályokat, azon nem ütközik meg, de hogy Kemény Mór sem tudja, azon végtelenül csodálkozik.

Kemény Mór ismét beszél s indítványozza, hogy vegyék le az igazgatósági javaslatot a napirendről.

Zádor Lajos azt hangsúlyozza, hogy előbb hallgassák meg, azután nyilatkozzanak. Elrendeli a felolvasását.

Dr. Irinyi István belekezd a felolvasásba, de a nagy zajban a szava teljesen elvesz. Sipolás, dobolás, láрма hallatszik egyszerre. Többen az emelvényhez mennek.

Zádor Lajos: A zajt nem tűrhetem s az ide nem valókat rendőrileg távolíttatom el. (Eljenzés.)

— Eláll, eláll! Lássuk a rendőrt! Halljuk Ferenczyt! — süvöltötte az ellenzék.

Az elnök a gyűlést újra kénytelen felfüggeszteni.

Szünet után dr. Hegedűs Jenő ügyvéd szólal fel s minthogy ő is kétesnek tartja, hogy az összehívás teljesen szabályszerű, indítványozza a közgyűlés elhalasztását.

Jeney Szabó Miklós hozzájárul ehhez, csak azt kéri, hogy az igazgatósági javaslatot most olvassák fel.

Márk Endre nem a dr. Hegedűs Jenő, hanem a Kemény Mór indítványát fogadja el, mert Kemény vette észre a hibát s az övé az alapindítvány. A mit Jeney Szabó Miklós mondott, azt magáévá teszi, de az neki kicsi. Kívánja, hogy ne titkolják, hanem egész terjedelmében tegyék közé a fuzióra vonatkozó tervezetet.

Ezúttal dr. Ferenczy Gyula beszélt s felhozta, hogy az igazgatóság maga is elismeri, hogy az összehívásnál az ügyészi rész legalább is egy kissé hiányos. Aki ezt a fogyatékoságot legelőször felfedezte, azé az alapindítvány. Az igazgatóság itt egy perfect munkát végzett, a melyet csak ő tud meg a mindeneket tudó jó Isten. Szerinte tudja az igazgatóság, hogy hova akarja a malmot eladni.

Zádor Lajos: Ne tessék eladásról beszélni.

Ferenczy: A meghívóban benne van, ne tessék önmagával ellentétbe jönni.

Zádor: Ne tessék ezt tovább tárgyalni. Megvonom a szót.

Ferenczy: Még nincs itt a rendőr! Jögom van beszélni. (Ujra óriási a kavarodás.)

Zádor: Tessék nyilatkozni!

Ferenczy az elnöki emelvényhez megy s kijelenti, hogy kívánja a javaslat közzétételét s azután atvizsgálás céljából egy bizottság elé való utalását.

Dr. Hegedűs javaslatát visszavonta, átengedem — ugymond — Kemény Mórnak a dicsőségét.

Tárgyalni így különben sem lehetett s az elnök a nagy zajban a gyűlést berekesztette azzal a határozattal, hogy annak megtartását formai hibák miatt elhalasztják.

Az igazgatóság nem tartotta a részvényesek érdekében állónak, hogy eddig nyilvánosságra hozza a borsodmiskolci malommal való tarsulas módozatait, a mint azonban most, lapzártakor értesülünk, tegnap este igazgatósági ülésben elhatározta az igazgatóság, hogy az összes részvényesekkel közli a megállapodás módozatait még a mai napon. A közgyűlés napjával pedig szeptember hó 28-ikát állapították meg.

Az István malom igazgatósága a következőkből áll: elnök Zádor Lajos, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója; helyettes elnök Szent-Királyi Tivadar, az Ipar és Kereskedelmi kamara elnöke; tagok: Kernhoffer József, a Kereskedelmi csarnok elnöke, Simonffy Emil kir. tanácsos, Bechert Manó és Lukács Armin termelő-kereskedők, May-Andor ügyvezető-igazgató. A felügyelő bizottság tagjai: Kövy Lajos, a Közgazdasági Bank

ügyvezető igazgatója, Csanak József és Sesztina Jenő nagykereskedők.

Ez a névsor, a mely ipar és kereskedelmi életünk kiválóságaival dicsekedhetik, azt hisszük, nemcsak erkölcsi garanciát nyújt, de mint a vállalat nagyrészvényesei, anyagi érdekeltségök is megnyugtató lehet, hogy javaslatuk nem állhat a vállalat és részvényesek érdekével ellentétben, azért ajánlatos, hogy a részvényesek teljes bizalommal és megnyugvással várják meg a javaslat ismertetését.

A házasság örömei. Az asszony verve jó.

Nem valami irigylésre méltó sorsa lehet Juhász Istvánné vérvölgyi lakos majorosnának. A férje ugyanis igen sürtn szokta gyakorlatban kipróbálni azt a mondást, hogy az asszony verve jó.

Vasárnap együtt jöttek be az urával a Vervölgyről a városba. Mig azonban ő bevásárlásokat eszközölt, az alatt kedves élet-társa egy pálinkás boltot látogatott meg és pedig olyan eredményesen, hogy mikor ismét összetalálkoztak, hát danolni kezdett az uton.

A felesége figyelmeztette, hogy viselkedjék csendesen és rendesen, mert még bajba kerülhetnek.

— Ne fecsegi annyit — kiáltott rá az ittas ember.

De Juhász Istvánné csak a magát hajtogatta, sőt még erélyesebben.

— Megállj, írjunk haza, majd elveszem én a kedvedet a nyelveléstől — támadt rá dühösen az ura.

Es ugy is tett. Amint a gazdajok Méliusz-tér 5. szám alatti udvarára beléptek, a férj elővette a botját s úgy fejbe kolintotta élete párját annak jobbik végével, hogy az eszméletlenül terült el a földre.

Súlyos sérülést szenvedett s ápolás végett beszállították a kórházba.

Színház.

Az első előadás. A színház igazgatósága, nem mint előre jelezte, szeptember 26-án, hanem szeptember 30-án, szombaton nyitja meg a szezon. Az első előadás „Az ártatlan Zsuzsi” című operettének (a budapesti Városligeti színház nyári műsoráról) a premierje lesz. Ezzel ugyan jól kezdik a szezon! Várakozással nézünk az új szezon elé, azonban nem zárkozhatunk el annak megjegyzése elől, hogy a színháznyitó darabok a megválasztása legalább is nem szerencsés. Ez ugyanis olyan szinpadí termek, amelyet még az asszonyok sem nézhetnek végig — pirulás nélkül. A tartalma dióhéjban annyi, hogy egy nő nagyon is kikapós viselkedése dacára erény díjat nyer és azután a legsikamlósabb találkákon pajkoskodik az erény díjjal s az erény-bizottsággal. Mikor tehát felemelt helyárok mellett a nivó emelkedését reméljük, akkor talán azt hisszük, még sem ilyen pirosszinlapos ujdonsággal kellene nekiindulni az új szezonnak?

Az októberi műsortervezet. Az igazgatóság az októberi műsortervezetbe premierül az Ártatlan Zsuzsi operettet, Ezred apját, énekes bohózat, Utánam, színmű, Bilincsek, színmű, Hölgyek öröme, bohózat, Milliók, bohózat; reprimékül pedig: Hoffmann meséi, opera, Én Te O, operette. IV. László, történelmi dráma, Párizsi regény, dráma, Bettyár kendő népszínművet vette fel.

Iskolakönyvek Antalfynál Piac-u. 44.

Bérlétnyitás. A bérlétnyitás szeptember 14-en kezdődik szeptember 23-ig a régi bérlők bérelhetnek, míg azontúl a bérlétekre az esetleges új jelentkezők tarthatnak igényt. Az első bérlési előadás október 2-án lesz. A földszinti családi páholyt 60 előadásra most 700 koronával kell megfizetni, az elsőemeleti családi páholyt 576 koronával, a földszinti és elsőemeleti kis páholyt 432 koronával, másodemeleti páholyt 288 koronával, támlásszék I—VII. sorig 120, VIII—XII. sorig 100 korona. A vasárnapi kisbérlés 30 előadásra szól s az árak a következők: Földszinti családi páholy 30 előadásra 350 K. Elsőemeleti családi páholy 30 előadásra 288 K. Földszinti vagy elsőemeleti kis páholy 30 előadásra 226 K. Másodemeleti páholy 30 előadásra 144 K. Támlásszék I—VII. sorig 30 előadásra 60 K. Támlásszék VIII—XII. sorig 30 előadásra 50 K. Az igazgató az előleges színi-jelentésen a következőket közli a bérlőkkel: Ez alkalommal szabad legyen a t. bérlőimhez a következő tiszteletteljes kérelemmel fordulnom. Azon t. törzskönyvezett bérlőt, ki valamely oknál fogva akár az egész, akár a féldényre páholybérlését nem kívánja igénybe venni, arra kérem, hogy bérlését albérlésbe adni ne méltóztassék, hanem azt a színház igazgatóságának rendelkezésére bocsátani sziveskedjék, bérléjogainak fenntartása mellett. Itt meg kell jegyezni, hogy azon törzskönyvezett páholyról, mely huzamosabb ideig albérlésbe adatott, jelentést kell tennem a törzskönyvezett bizottságnak — megfelelő intézkedés végett. Továbbá a rendes előadások alkalmával, ha a bérlő valamely előadás látogatásában akadályozva lenne, úgy kérem a t. páholybérlőt, hogy a bérléjegyét előző nap délelőtt 10 óráig a színházi pénztárhoz sziveskedjék küldeni, hol a jegyet esetről-esetre értékesítik és a bérléjegyét a pénztár visszaszolgáltatja. Bérelni csak egész idényre lehet. A bérléret két részletben fizetendő.

A győri új társulat. Győről jelentik: Patek Béla elsőrangú, jól szervezett társulata egy hét óta játszik Veszprémben és jó teli szezonnal bíztat. Primadonnái: Bihari Böske és Kassay Rózsi, drámai hősnője Gerzso Szeréna, énekesnői Sugár Ananka és Balazs Rózsi, naivája Báthory Mici, anyaszínésznő Barótné Almássy Julia. Jelesebb férfi színészei: Lajthay Károly, Faludy Károly, Borbély Sándor, Bánóczy Antal, Sebastyén Jenő, Pozsgó László, Thuray Antal, Tabori Imre, karnagy Pados Rezső. Az új társulat szept. végén megy Győrbe, téli állomáshelyére.

Késelés a Csillag-utcán.

Hasbaszurt asszony.

Véres eset történt vasárnap délelőtt a Csillag-utca 95. számú háznál. Egy rosvott multu ember késsel támadt a vele együtt elő nőre s azt több helyen megsebezte.

A merénylő: Forgács Gábor 38 éves festőnapszámos. Büntetett előéletű egyén. Három évet ült már a szamosújvári fegyintézetben. Az idén pedig a debreceni törvényszék fogházában töltött pár hónapot s a város területéről örökre ki van tiltva.

Amde Forgács Gábor még sem hagyta el Debrecen, hanem itt maradt. Nemrégén összekötült öz. Grünspan Ignácné Mittelman Eszterrel, akihez már régebbi ismeretség fűzi. Együtt laktak, azonban sorsukkal nem voltak valami nagyon megelégedve.

A tettes előadása szerint a közös öngyilkosságra korábban elhatározták magukat. Ő ugyanis állandó rettegésben élt, mivel meg-

tudta, hogy a rendőrség értesült ittlétéről és keresi. Vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor egy rendőrt látott udvarukba belépni s ijedében zsebkesével hasbaszurt hitetlen feleségét és még több helyen megsértette.

A szerencsétlen asszonyt a mentők szállították be a kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota elég komoly. Forgács Gábor H. Kiss József inspekciós rendőrtisztviselő elé állították, aki kihallgatása után letartóztatta.

Ujdonságok.

* **Személyi hir.** Lukács Sándor cs. és kir. kamarás, miniszteri tanácsos Debrecenben időzik.

* **Debreceniek az antwerpeni esperantó kongresszuson.** A múlt héten folyt le Antwerpenben a nemzetközi esperantó kongresszus, melyen a világ minden részéből több száz esperantó egyesület kiküldöttje vett részt. Képviselve volt a világ minden jelentős nemzete a japántól az angoltól, a hindutól a dánig. Magyarországról Giesswein Sándor országgyűlési képviselő, kanonok vezetése mellett 10 esperantista jelent meg a kongresszuson, köztük Debrecenből dr. Rajcy Rezső esperantó konzul és dr. Jóó István. A debreceniek nagy vendégszeretettel fogadták s a kongresszuson előadói tiszteletöltöttek be. A magyar esperantó egyesületeknek több ezer tagja van, ami e világnyelv nagy népszerűségét és jelentőségét mutatja.

* **Esküvő.** Dr. Balkányi Kálmán ügyvéd, az Omke titkára vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét Budapesten, Vészi Edith-el, Vészi József nyug. min. tanácsos legfiatalabb leányával. A házasságkötésen fenyves társaság volt jelen.

* **Ünnepelt posta altiszt.** A debreceni posta táv. altisztek és szolgálk, szép családi összejövetelt rendeztek szombaton este a Kemény János-féle vendéglőben azon célból, hogy egyik kartársuk, névszerint Vecsei Sándor postaaltsizt, szolgálatának 25-dik évfordulóját megünnepeljék. Az ünnepélyen részt vettek a tisztviselők közzül is többen s az 50 teritékes banketten vége-hossza nem volt az ünnepelt mellett való tüntetésnek. Derék postásaink egymásután fejezték ki felköszöntőikben az ünnepelt iránti tiszteletüket és szeretetüket és méltatták annak a szolgálatban tanúsított sok oldalu érdemeit. Hangoztatták különösen — s ezt mi is szép dolognak ismerjük el — hogy jubilált kartársunk e 25. évet mind itt Debrecenben s a debreceni közönség szolgálatában töltötte el. A szép képet nyújtó egyenruhás társaság egész a hajnali órákig együtt maradt, amikor aztán az ünnepelt éltetése közben, halasztást nem tűrő szolgálatuk megkezdése végett széjjeloszlottak.

* **Eljegyzés.** Hermann Nándor eljegyezte Stein Rezsinke urleányt Nyiregyházáról. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Homlokon rugta a ló.** Nagy Sándor 45 éves, Erzsébet-utca 8. szám alatti lakos kocsis egy lóval foglalatoskodott. A veszedelmes állat azonban eközben a szegény embert homlokon rugta. Súlyos sérülést szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

* **A jó szomszéd.** Németi János, Jókai-utcai lakos, asztalos nem valami jó viszonyban volt egyik szomszédjával. A napokban is összeperelték s a veszedelmes ember egy vasvederrel fejbeverte Németit, aki súlyos sérülést szenvedett.

* **Debrecen és a pinceszövetkezők.** A földmivélségi kormány az ország több vidékén pinceszövetkezeteket akar alakítani, hogy a magyar bor nivóját minél jobban emeljék. Nagyvárad város hegyközsége most elhatározta, hogy megkeresi Debrecen város szőlőbirtokosságát is, hogy hasznosak oda, hogy egy ilyen borpincét a bortermelő vidékek központjába, lehetőleg az Érmellék vidékén is helyezzenek el.

* **Birkózás.** Orosz Dezső (D. T. E.) Felsőmagyarország bajnoka, a postások volt tagja, Faragó Viktor világhírű könnyűsúlyú birkózó, ki jelenleg városunkban időzik és Kerékgyártó István, a D. T. E. legújabb csillaga indulnak Csehország bajnokságáért a rodnitzi birkózó versenyen.

* **Véres verekedés.** Fekete Imre, újföldi tanyai lakost szombat éjjel 12 óra tájban a létai uti sorompónál többen megtámadták és megverték. Életveszélyes sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették.

* **Az örökös panaszok.** A város csatornázását építő Fried és Adorján cég ellen mindennaposok a jogosult panaszok. Most a Hunyadi-utca háztulajdonosai panaszkodnak, hogy a házi csatlakozásokkal már a múlt hét péntekjén elkészültek, a munkát át is vették már, de azért járhatatlan az utca, az árkok betömve nincsenek és éjjel a nyaktörés veszedelme fenyegeti a járó-kelőt. A panaszra felhívjuk az építésvezetőség figyelmét.

* **Megszökött hetes.** Fűvessy Lajos, Simonffy-utca 15. szám alatti lakos, kufuro vállalkozó panaszt tett a bűnügyi osztályon, hogy hetese, Debreczeni Lajos, 21 éves legyen 21 korona előleget felvéve, megszökött. A rendőrség nyomozza.

* **Jótekonny hagyományok.** A Debrecenben általános ismert és közszeretettben állott néhai Gebauer Károly gyáros és nagykereskedő hagyatékát ma leltározta fel a hatóság, mikor is nyilvánosságra jött, hogy vagyonából végrendeletében tekintélyes összegeket hagyományozott jótékonycélokra is. Így hagyott: s debreceni evangélikus egyháznak 15,000 koronát, az egyetemnek 2000 koronát, a siketnémáknak 1000 koronát, az evangélikus filléregyletnek 1000 koronát, a jótékony nőegyletnek 1000 koronát. Vagyonát különben nevére és testvéreire, illetve ezek gyermekeire hagyta, végrendeleti végrehajtónak pedig dr. Kun Mihály ügyvédet nevezte ki.

* **Megtámadták a Hadházi-uton.** Szabó István téglagyári alkalmazottat az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek megtámadták és véresre verték. Beszállították a kórházba.

* **Az Iparos Dalegylet érmihályfalvi hangversenye.** Ez a régi dalegylet babéraihoz újabbat szerzett Érmihályfalván, az ottani ipartestület javára tartott hangversenye alkalmából. Örülünk, hogy az Iparos Dalegylet a vidéknek is megmutatta szép készültségét. Vasárnap délután indultak dalosaink mintegy 70 részvevővel, köztük az Iparos-kör s az ipartestület vezetőségével. Az állomáson az ipartestület elnöksége fogadta dalosainkat, ahonnan szép menetben indultak az iparosok székházába. Este a Nemzeti-szálló nagytermében folyt le a minden ízében sikerült hangverseny, nagy közönség előtt. Szép készültségük, rutinos énekük dicséris a dalosokat karmesterükkel együtt. Különösen tetszetek édes-bus szomorú dalaikat követő pattogós, eleven pajkos dalaik. A dalszámok köreit helyi szereplők töltötték ki, vig. meg komoly szavalaikkal, monológgal. Hangverseny után tánc következett. A fehér asztal mellett szép

Legjobb a Békési¹⁸⁶⁹ Róza „Rózsza” szin szappana

toasztokban emlékeztek meg Horkay Lajos elnök Erőműfalva ipartestületének meleg, szíves barátságáról, vendégszeretetről. Dávidházy Kálmán az iparosság gyakoribb összejövetelét hangsúlyozta, melyen iparosaink megismerik egymás nézetét, az újabb irányzatokat, melyeknek egy a célja: hazánk iparának fejlesztése s ez által a mi boldogulásunk. Ilyen szempontból üdvözlö a mihályfalvaiakat, akik alkalmat adtak ily összejövetelre. A hajnali órákban jött haza a delegáció s a vendégsereg szép emlékekkel.

* **Megharapta a kutya.** Rosenvaser Lajos géplakatossegédet egy kutya megharapta. Sérült feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást a veszedelmes eb gazdája ellen.

* **Két nap halottai.** Vasárnap és hétfőn a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Mózer Sándor r. kath. 1 hónapos, öz. Kovács Imréné ref. 74 éves, Lugosi Juliánna ref. 7 hónapos, Bödi Kálmán r. kath. 6 hónapos, Döör Sándor r. kath. 3 hónapos, Kühnel József r. kath. 28 éves, Pécsi József ref. 5 hónapos, Balogh József ref. 42 éves, Laczkó József ref. 70 éves, Tóth Sándor ref. 12 hónapos.

* **Felakasztotta magát.** Géci Lajos 45 éves nős napszámos vasárnap délután hat óra tájban Olajút 18. szám alatti lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Tettének oka ismeretlen. Hulláját a közkórház halottaskamrájába szállították be. A rendőrség részéről H. Kiss József ügyeletes rendőrtisztviselő jelent meg a helyszínén s vett fel az esetről jegyzőkönyvet.

* **Felhívás.** Felkérem az Iparos delegációt t. működő tagjait, hogy a mai próbán, a szokott helyen, fontos szereplésünkre készülés végett pontosan megjelenni sziveskedjenek. Elefánty Sándor karnagy.

* **Dörfler Mária** nyelv és zenetanárnő a beállott új tanévvel saját lakásán, Csapó-u. 29. szám alatt, egy osztályú tanfolyamot nyit fiatal leánykák számára, melyben oktatást ad a német, francia és angol nyelvből, nem csak nyelvtanilag, hanem társalgásilag is; továbbá vállalkozik zongorák és ének órák adására és más iskolai tantárgyak begyakoroltatására is, ezeken kívül a megszokott órák adását is folytatja. E téren hosszabb működése bizonyosságot nyújt arra, hogy mint eddig, úgy ezután is teljes megaláztatásra fog szolgálni. Érkezni lehet vasárnaponként 10—12 óra közt.

* **Imaszékek bérbeadása.** A debreceni izr. hitközség Deák Ferenc és Kápolnás utcai templomának imaszékei f. hó 14. és 15-én a tavalyi bérletnek, azontul szabadon fognak bérbeadni. Bérbeadás helye: József kir. herceg u. 26., ideje: délelőtt 10—12, délután 3—5-ig.

* **Kereskedelmi végzett** kisasszony és egy tanuló felvétetik, Békés Lajos cégnél Debrecen, főtér.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó barátaink és ismerőseink, valamint a cipész társulat azon tagjai, kik felejthetetlen emlékünmű végtessegtételén jelenlétükkel fájdalomkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. A gyászoló család nevében Griczmann Gyula.

* **Elegáns nyakkendők** 1 K-tól 4 K-ig **Lengyel Samunál.** Telefon 855.

* **Eladó** egy fiakker, Reihaffer-féle új gumikkal, 500 K és egy pár jókarban levő szép szerszám 130 K. Megtekinthető Riesz kocsijáratnál. Rosenfeld, József kir. herceg-utca 58.

* **Bérmálási imakönyvek** óriási választékban róm. katolikusok számára Antalfy Józsefnél.

* **Ha jó cipőt akar,** akkor csak a **Hazai cipő-raktárban** szeresheti be, ahol saját készítésűt a legjobban és legolcsóbban szeresheti be. Csapó-u. 12. Ezelőtt a főposta mellett.

* **„Fregoli“ felöltők,** mindkét oldalon viselhető és mindennemű újdivóságok megérkeztek Halmágyinál.

* **Fecském hova szállsz?** nagysikerű új Zerkovitz kuplé, zongora, énekre megjelent, ára 2 K Antalfy Józsefnél.

* **Svetits intézet** és róm. kath. főgimnáziumi tankönyvekből legnagyobb raktár Antalfy Józsefnél. Használt tankönyvek féláron.

* **Kalapok** 3 koronától 16 koronáig, nyakkendő 1 koronától 5-ig Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Paplanok, matracok,** ágypokrócok kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

* **Simfonikus női zenekar a Magyar Király kávéházban.** Bercsényi Ferike budapesti hegedűművészno vezetője alatt álló simfonikus női zenekar még egy pár nap hangversenyez a Magyar Király kávéházban.

* **Goldstein Karolina,** első debreceni orvosilag elismert mellfűző műterme, a megyeházzal szemben levő Miklósi utca 5. szám alá lett áthelyezve.

* **Könyvek, folyóiratok** bekötése, üzletikönyvek és diszjunkciók legszolidabb kivitelben Antalfy Ferenc könyvkötészetében készíttetnek. Ugyanott tanuló felvétetik.

* **Férfi ingek,** gallérok, nyakkendők és sebkendők Szabó Lajos fainál.

* **Dr. Láng szanatóriumában** felvétetnek — címe és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérme. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, fradionisatioz, darsonvalisatioz. Elektromágnes, villamos fényfürdő, villamos 4 rekeszes fürdő, kék s vörös fény, vibrációs masszázs. Legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám

* **Partiárak az összes divatcikkek-ből** állandóan nagy választékban Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

* **Naponként délben friss,** meleg uzsonna-sütemény kapható Marx Jánosnál, Csapó-utca 18.

* **Bérmálási imakönyvek** római katolikusok számára a legközelebb megartandó bérmálás alkalmából óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyv- és papírkereskedésében, Debrecenben, Kossuth-utca 11.

* **Iskolakönyvekből,** ódon vagy újonnan, legnagyobb raktár Antalfy József könyvkereskedésében, Piac-u. 44.

* **Védekezünk a kolera ellen,** igyunk 125. méter mélységből eredő baktérium mentes **Kristály Anna vizet!** Kis üveg 4., literes 8 fillér házhoz szállítva, Telep Erzsébet-ut 27. Telefon szám 820.

* **Bérma imakönyvek** leszállított áron Harmathynál, Fűveskert 14.

* **1911. november 1-re** kiadó Kossuth utca 11 szám a att utcai emeleti uri lakás, modern berendezéssel. Érkezni K r d os László üzletében.

* **Világhírű Habig kalapok egyedüli raktára** Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Iskolás fiúk** és leányok részére kész fehérműek, sebkendők, harisnyák, paplanok, matracok és flaneltakarók, iskolai ruhákra sőt két cheviot szövetek olcsó, szabott áron kaphatók: Szabó Lajos fiai cégnél, Debrecen.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Football mérkőzés.

D. T. E. — Nagyváradai Sport Egylet ellen győz 19 : 0.

Az első bajnoki mérkőzést a D. T. E. váratlanul magas gólarányban nyerte. Váratlanul, mert a N. S. E. képességeivel egyáltalában nem voltunk tisztában. Sokan, többek között a mérkőzést vezető bíró is, a D. T. E. vereségét várták.

A D. T. E. egy kicsinyt tartózkodva és óvatosan kezd a játékba, amikor azonban észreveszi ellensége tehetetlenségét, a nézőket megbabonázó összjátékkal csakhamar megszerzi a vezető gólt. A N. S. E. kapusa indisponáltan véd s akárhányszor a már kivédett labdát a gólya ejti. Hozzájárul ehhez az öles back abszolút gyengesége, akinek gólkijei sohasem sikerültek. Így történhetett aztán, hogy az első félidő 10 : 0 arányban végződött a D. T. E. javára.

A második félidőben mind a két csapat felforgatta állását, de a míg ez a N. S. E.-nél haszonnal járt, a D. T. E.-nél már egyenesen az összjáték rovására ment. Niesner, a volt prezentáció half, a N. S. E. egyetlen kiváló játékosa backnek ment hátra és nagy-szerű játékaival 20 percig sikeresen verte vissza csaknem egymaga a D. T. E. támadását.

A kimerültség azonban természetszerűleg bekövetkezett s a gólok még sűrűbb egymásutánban következtek. Hornacsekkel, a szombathelyi S. E. volt kiváló balhálójával, a D. T. E. csatársora igen megerősödött. A gólokat Antal (6 gól), Tolnai (5 gól), Kiss (3 gól), Hornacsek (3 gól), Lengyel (1 gól) és Wohlrab (1 gól) rúgták. Bíró Palócz (N. S. E.) volt.

A D. T. E. a jövő vasárnap a M. T. E.-el játszik bajnoki mérkőzést.

Törvénykezés.

§ Büntügyi tárgyalások a törvényszéken. A hét folyamán a debreceni kir. törvényszék esküdtbíróháza, a következő ügydarabokat fogja tárgyalni: 13-án Lib László nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás, 15-én Balogh József rablás büntette. A szakbíróház a következő ügyeket tárgyalja: 13-án Nagy Miklós zsarolás büntette, Schiffman Mór hatóság elleni erőszak büntette, Kokas Eszter lopás büntette (összbüntetés kiszabás), 15-én Sándor József Szilágyi Zsófia lopás büntette, Vadász József, magánokirathamisítás büntette, Tóth Jánosné gondatlanságból okozott emberölés.

Haljunk meg! Paraszt dráma Debreczenben.

A debreceni királyi törvényszék esküdtbíróháza tegnap tárgyalta Orosz Imre kocsis büntijét. A vádlott Pásti Eszter 23 éves leánnyal szerelmi viszonyt folytatott s a leányt állandóan házassági ígéretekkel áltatta. Május elsején felmondotta a szolgálatát s elhatározta, hogy míg a katonaságon tul nem esik, együtt fog élni Pásti Eszterrel. Elment a mostoha apjához is, akitől 200 koronát kért, de ez nem adott neki.

Ezen a visszaütésen annyira elbulsulta magát, hogy gyalog neki indított Hosszupályitól Debreczenbe. Itt felkereste a kedvesét.

— Haljunk meg! Ezzel állított be Pásti Erzsébethez, aki megrémült a kijelentésre, de későn volt. Orosz revolveréből két lövést tett reá, az egyik golyó a leány jobb arcába fúródott. A sebesülés 8—10 napot vett igénybe. Az esküdtszék elnöke **Tóth Aurél** volt. Szavazó bírák voltak: **Horváth István** és **Ujfalussy József**; jegyző dr. **Soltz Elemer**, ügyész **Magos Kálmán**.

Rendes esküdtek: Kosztovány Lajos,

Berényi Lajos, Bodnár József, Bánk Árpád, Kiss Károly, Borusz István, Knopfler Izidor, Rya Péter, Fischer Emánuel, dr. Erdei András, Horváth János, Frideri Gusztáv. Pótesküdt: Fazekas Lajos.

A sértett nem kívánta a vádlott megbüntetését, ennek dacára az esküdszék vetkesnek találta Orosz Imrét s a bíróság két havi börtönrre és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

TÉGLA

(körkromencében égetve)

bármilyen mennyiségben kapható és megrendelhető

VULKÁN gőztéglagyárban. Telefon 951.

Városi iroda: Jókai-utó 1 sz. Telefon 966.
Megrendeléseket elfogad 34.
Általános Forgalmi Bank áruosztálya is.

Táviratok.

Telefon az utcákon.

Marosvásárhely, szept. 11. A városi tanács Bernády György polgármester indítványára elhatározta, hogy a gyalogjárók szélén telefonállomásokat állít föl, hogy azokat a rendőrség, sőt a közönség is tűz vagy más veszedelem idején használhassa.

Terjed a kolera.

Budapest, szept. 11. A fővárosban a kolera egyre terjed. Ujabban ismét több megbetegedés történt. Így Sörös István 33 éves napszámos, Weinberger Izidor 42 éves kereskedő és neje, Gereben Ferenc 24 éves hajószegény és Kupicza Mihály munkás mutatkoztak koleragyanusoknak, akiket a járványkórházba szállítottak és ott ápolnak.

Az interparlamentáris konferencia.

Hága, szept. 11. Az interparlamentáris konferenciát elhalasztották a jövő év tavaszára. A konferencia Rómában lesz.

Tragédia a kiránduláson.

Budapest, szept. 11. Máramaros-szigetről jelentik: Ládaj János szállodatulajdonos és Fenyves Ödön árvaszéki irattárnok kirándultak kocsin Gyertyánligetre. A lovak elragadták a kocsit és nekivitték egy táviróoszlopnak. Az összeütközés oly rettenetes erővel történt, hogy a kocsit darabokra tört. Fenyves fejével az oszlopnak röpült úgy, hogy kilocsant az agyveleje és szörnyet halt, Ládaj pedig a két lábát törte és bordatörést szenvedett. Most élet és halál között lebeg.

Egyezség a marokkói kérdésben.

Berlin, szept. 11. Franciaország ellenjavaslatát a marokkói kérdésben kedvezően fogadták. A végleges egyezség még a héten meg lesz.

Vizbe fult 14 nő.

Perugia, szept. 11. Tegnap délután egy motorcsónak, melyben 14 asszony és leány, valamint három férfi ült Castiglione di Lagóból, felborult. Mind a 14 nő a vízbe fult, a férfiaknak sikerült a partra uszni.

Edison Magyarországon.

Budapest, szept. 11. Edison, a hírneves feltaláló ma Bécsből a magyar fővárosba érkezett.

A megegyezés felé.

Páris, szeptember 11. A lapok jelentései szerint Németország ellenjavaslatai tegnap este ideérkeztek. De Selves és Caillaux átvizsgálják azokat és a keddi minisztertanácson Franciaország álláspontját precizírozni fogják. Azt hiszik, a megegyezés létre nem fog jönni.

Lezuhant aviatikus.

Budapest, szeptember 11. Weilből (Eszlingen mellett) táviratozzák: Eyring aviatikus tegnap este felszállt. A nagy sötétségben nekiment egy oszlopnak. Az aeroplán felfordult s Eyring lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt, anélkül, hogy csak egy percre is visszatért volna az eszmélete.

Kolera Fiumében.

Budapest, szeptember 11. Fiuméből jelentik: Szombaton este Ratkovics Tamás 43 éves vasuti alkalmazott Kameral-Moravica és Fiume között teljesített szolgálatot és ennek elvégzése után hazament a Via Celsi lakására. Vacsora után rosszullet fogta el. A vasuti orvos hólyaghurutot állapított meg és a kórházba küldte, Ratkovics vasárnap megjelent, ahol az inspekciós orvos koleragyanus megbetegedést és a gyanus beteget ideiglenesen a kórház elszigetelt részébe vitték, majd a járványkórházba szállították. A bakteriologiai vizsgálat folyamatban van. A városi tisztifőorvos a fertőtlenítésről és a beteggel érintkezettek elkülönítéséről gondoskodott.

Szerencsétlenség kártyázás közben.

Budapest, szept. 11. Máramaros-szigetről jelentik: Ma délután Naszády Péter fiatal ügyvéd kártyázott a kereskedők körében és a zsebében levő browning elstult. A browning golyója belefuródott az ügyvéd husába, aki eszméletlenül bukkott a kártyasztal mellé. A kórházba vitték, ahol azonnal megoperálták, de az orvosok lemondtak az életéről.

Tűz Fiumében.

Budapest, szept. 11. Fiuméből jelentik: Vasárnap este a buccari vasuti állomással szemben lévő több ház kigyuladt. Az erős szél a szikrákat a pályaudvar felé vitte. Az állomásfőnökségtől sürgős segítséget kértek az állomás védelmére, ahova egy mozdonyt és több tűzoltót küldtek felszereléssel.

Csarnok.

A t i t o k.

Regény.

Folytatás.

Nem is csalódott a jegyzőben. Nem is csalódhatott, hiszen ez az ember első perctől kezdve Iharosit ismerte egyedül meghatalmazottnak, aki a gazdaságban teljes joggal s korlátlanul intézkedhetik. Nagyon nézett, mikor Iharosi nagy izgatottságot és felháborodást szinelve, berontott irodájába.

— Mi történt, nagyságos uram?

Iharosi le sem ült. Fel és alá járt a szobában s hevesen gesztikulálva beszélt a jegyzővel, aki rámeresztette szemét és tátott szájjal hallgatta a nagyságos gyámot.

— Az történt, hogy Kertely Árpádot, a gazdasági intézőt kidobtam.

— Ah! — szörnyülködött a jegyző.

— Igen, kidobtam!
— Miért?
— Mert tiszteletlenül viselkedett irántam.
— Erre vetemedett volna? Lehetséges?

A kenyéradójával szemben, akinek a kenyéret köszönheti. Hiszen fényes állása volt; felment minden jövedelme a tízezer koronára.

— Igen! És mégis megselekedte! Tiszteletlenül bánt velem. Elhagyta az esze, megbolondult, vagy részeg volt, nem tudom; de — sajnos — megtörtént a dolog és én nyomban kiutasítottam. Nem tűröm meg tovább.

— De mégis — igyekezett szelid hurokat pengetni a jegyző — talán engedhetne a nagyságos ur. Majd észre tér Kertely és akkor ő veszi könyörgésre a dolgot. A nagyságos ur pedig megbocsát neki, mert a nagyságos ur nemes szívé, jó ember.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Szeptember 11.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérral kisebb áron elkelt (50 klgr.-ként) 85.000 métermázsa buza.

Rozs, zab tartott, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza októberre	1205	1111—1203
Buza ápril	1225	1230—1221
Rozs május	—	—
Rozs okt.	1035	1022—1024
Zab októberre	940	952—945
Tengeri aug. 1911	—	—
Tengeri szept.	885	891—890
Tengeri máj. 1912	845	849—848

Budapesti értéktőzsde.

Lanyha megnyitás után javult az előtőzsde iránya, mert a kontremire spekulálók visszavásárolták bianco-eladott kötéseiket. A készrúpiacon a M. cukor-iparrészvény 20—30 koronával esökkent.

Knotty Kovácsné Sillye Gabriella

Kossuth-utca 45. sz. alatti női szabászati és varró tanintézetében a beiratkozás szeptember 4-től 15-ig reggel 9-től 12-ig, délután 3-tól 6 óráig. 176

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1625

Debrecen, Piac-utca 77. szám

Ha részletre akar venni!

Tessék

Adler és Schvarchoz menni

Dus választék minden olkban, Kézi pénzvel vehet menten. Férfi-ruha, női-ruha felöltő. Jön már az ős szükséges az mindkettő. Jó a vászna, kanavász, kendője, Ugyan kérem vegyen próbát belőle, Nagy szőnyeg és futó szőnyeg kitűnő, Bizonyítja szavával sok urinó. Paplan, madrac, damaszt árut és sok más! Costüm keimén megspórolja a varrást, Annyi előnyt biztosítunk vevőnknek! Bárhol laknak még is mind felkeresnek! Kik még eddig nem voltak itt jöhetnek! Pártfogóik leszünk mi majd önöknek.

Tisztelettel:

1735

ADLER ÉS SCHVARTZ,

Sesztinaház Halpjo-tér.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házi-szor a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

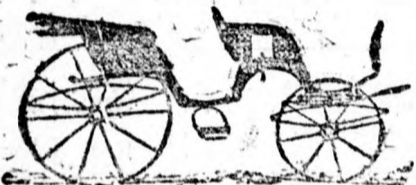
Kapható: 1737

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

Fábián L. utóda **Lázár István**
kocsigyártó
Debrecen, Hatvan-utca 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmánya
uri-, hintó- és hajtó-kocsikat,
Régi kocsikat becserél. 585
Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.
Javításokat elfogad.

„OLLA“

gummi kapható minden gyógyszerárban és jobb drogeriákban. Mintagyűjtés 12 db. rendezve 5 kor. Két évi jótállás minden díra ért. Olla gummit több mint 2000 orvos mint pótolhatatlant javasolja.

Kapható Debrecenben: Központi drogeria, Steiner M., Kovacs N. és Harsányi L. Kubek S. gyógyszerárban és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor, Vitárius S. uraknál. 1639

Eladó házak és házhelyek.

3-400 négyszögöles telkek, minden telek tele van óriási nagy termő gyümölcsfával.

Közvetlen a vasút állomás mellett, mintegy 25 házhely

Kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni a helyszínen 1717

Boldogfalvai kert

Egytelkört-utca 4 szám, közvetlen a Killer féle butorgyár és a csolnakázó-tó mellett.

Vasutasoknak és postásoknak kiválóan alkalmas.

Figyelem!

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Kiszel Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi-felszerelési cikkek nagyraktára

Debrecen, Kossuth-utca 17 szám (Simonffy.ház)

Tényleges és tartalékos tisztok egyéves önkéntesek

a legelezésben, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti felszereléséért felelősséget vállalok. 1528

Legújabb divatu angol és francia divatu öltönyök, vasuti legyenruhák, hadi felszerelések, magyar díszruhák a legújomabb kivitelben, szavatosság mellett pontos időre készítettnek.

Arjegyzekekkel, felvilágosítással készséggel szolgálok.

HA állatorvosra van szüksége
telefonáljon 558
Császó Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákócy-utca 3 szám. 1622

Vigyázz! Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

Szücs Béla nődivat üzletét megvettem

Az árukat meglepő olcsó árban árusítom.

140 cm. honospón kosztümre mtr.	98 kr.
Blouse kelme, minden szín mtr.	12 kr.
Zsinór barchet blousra és oonyolára mtr.	17 kr.
Kretonok, új minták	17 kr.
Valentinen csipkék mtr, most csak	01 kr.
Egész finom tafti selyen mtr.	75 kr.
Mintás tafti selyem blousra mtr.	85 kr.
Loussiene selyem mtr.	45 kr.
Csipke kelme métere	24 kr.

Barchetek, szövetek kosztümre, még soha nem létezett választékban,

1 vég vászon 23 m. csak frt. 3.98. Csipkék, bélések, díszek, túllök, himzések, aplicatiók, congrék, himző selymek 1 mtr.ing 1 kr, harisnyák, bársonyok, zefirek, valódi cérna vásznak.

Maradékok 1764

minden cikkből **potom áron.**

Uj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Házhelyek

a Kaszás-telep Fancsivits-utcán

a vámospércsi-ut közvetlen közelében, igen előnyös feltételek mellett eladó.

A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére. 50

Vevők a

Jeizálog és Hitelbanknál

(Piac-u. 30. földsz. t) jelentkezhetnek, hol a telekre és esetleg az építkezés megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

HALÁL

esetek alkalmával

minden családnak hasznára válik

ha bevérsárlása előtt 1792

költségvetést szerez

Bizalom

temetkezési intézetnél Kistemplombazár

hol szemfedők, halotti kellékek és

SIRKOSZORUK

gyárilag készülnek és

gyári áron árusítatnak.

Meghívás

az „István“ gőzmalom társulatnak

1911 Szeptember hó 26-án délután 3 órakor

Debrecenben, a Kereskedő Társulat épületének dísztermében tartandó

Rendkívüli Közgyűlésére.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata társulatunk és a Borsod-Miskolci Gőzmalom „Borsod-Miskolci és Debreceni István gőzmalom részvénytársaság“ cég alatt történendő egyesülése tárgyában.
Debrecen, 1911 szeptember 11.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 26-ik cikke értelmében f. évi szept. 26 és 27-én d. e. 10-12. óráig a társulat Csapó-utca 20 sz. a. liztraktára helyiségében átvenni sziveskedjenek. 1683

Az igazgatóság.

A Magyar Francia
biztosító részvénytársaság
 helybéli vezérigénységénél
felvétetik 53
 egy kereskedelmi érettségivel bíró
gyakornok.
 Kinevezés esetében nyújtandó jogosság.

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.
Uj! Uj! Uj!
 Szőnyeg flanel terítők, ágygarnitúrák,
 paplanok, Buzok és gyermekruha
Áruház

bejárat Batthyányi utca felől.
 Ezen cikkek mind állandóan parthie árban kaphatók.

Futó szőnyeg minden szín, mtr. csak	—19 kr
Plüsché futószőnyeg	2.40 kr
Flanel takarók darabja	—98 kr
Ágy garnitúrák (3 drb) frt.	4.25 kr
Kreton paplan drbja	1.90 kr
Gloth paplan drbja	3.75 kr
Csíp-e függöny mtr.	—23 kr
bluzok, gyermek ruhák nagy választékba	

Ezen árak csak e hó 6-ától érvényesek.

ifj. Molnár Lukács
Kossuth és Batthyányi sarok
 színházzal szembe. 1763
 Szőnyeg áruházba bejárat
 Batthyányi-utca felől.

Ertesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon helynek hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. U-folyssy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorból. Teljes mennvasszonyi kelengyékkel szonnal készes. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 1753

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
Debrecen, Piac 44.
 az udvarban. Telefon 377.

Bérmálási
ajándék tárgyak!

Legszébb brilliánt ékszerek, arany láncok, ezüst evőkészletek, pontosan járó zsebrák beszerezhetők legszolidabb árban csakis 1770

Pintér Gusztáv ékszerésznél
 vásároljuk meg. Javításokat olson készítek
Piacz-utca 26. barakan.

Telefon 708. **Nagy András** Telefon 708.

keztü és kötszergyár Kistemplombazár.

NŐI DIVAT

F. P. Jogyú francia FÜZÖK Reform, Princes vagy Directoir modelben

Szintartó harisnyák Legyezők, Zsebkendők

Női Kézitáskák 2 K 80 l.-tól — 80 K-ig.

Fésűk hajtűk, fogkefék, nyakékek, gyöngyök, díszítők Illatserek, Bőrárak

Toilette felszerelések stb.

Gummi-árak szállitaja

Beteg-ápolási cikkek

Közkezelő

legnagyobb rakásra

Beteg-ápolási cikkek

Toilette felszerelések stb.

URI DIVAT

ingek, gallórok, kézelők selyem nyakkendők 1 kor

Zsebkendők nagyválasztékban.

Harisnyák minden árban. 6 pár férfi harisnya 2 kor.

Bőrtárcák nagyválasztékban.

Kézelő gombok nyakkendő tük stb. stb. 1779

Olcsó szabott árak!

Olcsó házhelyek! A Szotyory-telepen

köves ut mentén, a téglagyár közelében,

fuharosoknak kiválóan alkalmas

még négyházhelynek való parcella előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni:

Dr. Szotyory Nagy Sándor urral, Széchenyi-utca 35 sz. a. valamint a

„Debrecenvidéki Takarékpénztárnál“, Piacz-utca 32. szám alatt, vol Szedlák házban. 47

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECEN, Kossuth-u. 11. (a Kölcshörös Segélyező Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölosönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. **A felek kényelmére** eltagadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasab kamatot ad. **Minden korona** heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szrlgálat, leánykiházásitási es tüztkár esetére

A biztosítások kölcsönnel is kombinálhatók. **A biztosítások** már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

1800

Telefon 632

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Az „Első biztosító intézet“ katonai szrlgálat es tere vezérigénységére.

Az „Első biztosító intézet“ katonai szrlgálat es tere vezérigénységére.

Minden szá egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. Levelbe tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Ajánlat.

Katholikus
temető megett egészséges levegőjű homok föld házhelynek eladó, értekezhetni a helyszínen. 668

Lakás
két szoba, konyha, nyári konyha, kamara, mellékhelyiség, külön udvar és kerttel, nov. 1-re kiadó. Postakert, Szoboszló-ut Janátka Alajosnál, keréksz-telep 719

Kosárfonoda
gyermekkosci raktár Kosuth-u. 25. Javításokat készítenk. 566

A Főter közelébe
szép világos utcai butorozott szoba azonnal kiadó ur ember részére. Cím a kiadóhivatallal. 214

Ridikül
felelőség mellett valódi bór írt. 1-40-től kezdve, Nagy Andrásnál, Kistempom mellett. 144

10-15
korona heti kereset, aki otthon gépkötéssel foglalkozik. Állandó munkával látom el. Bővebb felvilágosítást Benyáts Emilnél, Főter. 114

Princess
és Directoir szabású miederek már 3 írtól kezdve Kalap virágok óriási választékban 140 cm széles osztium kelmék Benyáts Emilnél Főter Debrecen. 104

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 84

Aromás
és zamatos pörkölt kávék kaphatók Főlegyháznál. Villany üzemű kávépörköltje a kirakatkban, Piac és Miklós-u. sarok. 74

Király
kávéi mégis a legjobbak, kívánatra vevő előtt pörköltje, Debrecen, Dégenfeld-tér 11. 64

Lakások
teljesen modern berendezéssel 3-4-5 szobások, november 1-től kiadók, — üzlethelyiségek október 1-től kiadók, Hatvan-utca 70. 24

Mese
szép sütemények dus választékban, 10 fill. Kovács cukrásznál, Vár-utca. 1018

Elegáns
utcai butorozott szoba a piacon okt. 1-re kiadó. — Cím a kiadóban. 1003

Kiadó
modern 4 szobás első emeleti lakás nov. 1-re. Értekezhetni Kétmalom 6. 905

Csemegeszőlő
kapható, kilója 14 kr. Czabán-féle szőlőtelepen, — vághid mellett. 903

Egy
három szobás modern lakás hozzátartozékaival, — egy két szobás lakás hozzátartozékaival, Erzsébet-ut 25. sz. kiadó. 901

36
fillér 1 kiló csemege szőlő Kossuth-utca 40 szám a. 898

Jungreis
Mari női divat terme Piac u. 56 szám. 854

Kávémérés
és kifőzés más vállalat miatt azonnal átadó, Rákóczi-utca 8. 839

Iskolás
gyermekeket ellátásra elfogad özv. uriaszony. — Nap-utca 15. 838

Jó
menetelű kisvendéglő kiadó. Cím a kiadóba. 814

Regény
olvasók lapunk kiadóhivatallal megszerezhetik a Kis angyalom című regényt nyolcvan fillérért. Diszkótésben 1 korona 20 fillérért. Bátoriek Ibolykájá regény 80 fill.

Magánjelenet
„Nem házasodom meg soha”, magánjelenet. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatallal 30 fillérért. Paraszthűség. Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatallal egy koronáért.

Négyolgyártó
vagyott leány ur családhoz gyermekek mellé ajánlkozik vagy magános ur nőköz, Nagy Mariska Tetélen, Nagymajor. 1025

Péterfia-u.
42. 2 szobás garcon lakás November 1-re kiadó. 897

Kerékgyártó
uradalomba ajánlkozik azonnali belépésre. Cím a kiadóba. 1041

Szombati
Jánosné mosást és vasalást hajlandó elfogadni házaknál, Homok-utca 65 szám. 1040

Irodista
kisasszony több évi gyakorlattal és nyolcezer korona kaucióval nagyobb irodába, esetleg pntzárhoz ajánlkozik. Cím a kiadóba. 1039

Két
szoba konyha szept. 15-re kiadó Meszena-ut 5. 1050

Egy
butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó Teleky-utca 69. 1049

Uri család
kihordásra gondosan készített kosztot ad. Darabos-utca 40. 1047

Eladó

Egy modern villaépület nyári téli lakással 1200 quadrát jó termő szőlővel és gyümölcsös, külön gazdasági épület és cselédlak és istállóval 38

kedvező fizetési feltételekkel. Cím a kiadóban.

Uri házikoszt
bentékezésre és kihordásra Varga-utca 24. 1056

Kereslet.

Ujfehértón
Tóth Sándor fűszerüzletében egy tanuló felvétetik. 304

Irodaszolga,
nős, kinek felesége a főzésben is jártas, amiért külön díjazásban részesül kerestetik. Jelentkezni lehet a gázgyárban a délelőtti órákban. 284

Egy
asztalos és egy fiatal esztergályos segéd állandó munkára és egy tanuló felvétetik az orgona építőnél, Csemete-u. 6. 274

Nevelő kisasszony
aki a francia és német nyelvet tökéletesen bírja, ur házhoz kerestetik. — Zeneismerettel is bírők előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatallal. 264

Szobaleány
uri házhoz felvétetik. Cím meg tudható a kiadóhivatallal. 254

Egy szoba, előszoba
esetleg két kis szoba konyha hozzátartozóival a főter közelébe, lehetőleg magános udvarba, kis családnak kerestetik. Cím a kiadóhivatallal hagyandó. 224

Lakatos
tanoncok felvétetek Blaszkovits ipartelepén 14

Mustot
veszek, bármilyen nagy mennyiségben. Ugyanott használt hordók eladók. Borbizományi üzlet Miklós-utca 18. 969

Nyálvész
tanárjelölt tanítványt keres. Megkeresést „Biztos siker” címen a kiadóhivatallal kér. 947

Tanuló leány
fizetéssel felvétetik Biri Róza fűzetermében Piac 42. sz. 935

Kerestetik
egy kitünően főző bejárő szá kacsán két ember mellé, ki mindent elvégez. Teleky utca 81. 899

Tanulót
vagy polgárfiut küldöncnek felveszek, Szabó Miklós férfinak aruházában Piac 61. 888

Végzett
zenedai növendék zongora tanítványt elfogad. Cím a kiadóban. 869

Fűszerüzletembe
ügyes fiut tanulóknak felvezek, Vadász Sándor Eötvös-u. 11. 868

Pénztárosnót
rögtön belépésre keres Domán és Kurecz cég, előnyben részesülnek kik ilyen állást már betöltötték és kereskedelmi végzetek. 978

Ki
fogadna fel egy ur öreg házaspárt teljes ellátásra, külön butorozott szobával; az igények szerények csendesség és jó bánásmód megkivatik, egy évre — havi részletekben — 900 kor. fizetnének. Faluról jelentkezők előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatallal. 324

Fizetést
pince lakást adok fél napi házidolog segítségért férjes nő előnybe részesül. Hunyadi-u. 18. 1030

Egy
jó családból való fiu tanulónak felvétetik Bőszőményi István fűszerkereskedésében Petőfi-tér 12. 1029

Ügyes
fehérvarrónó munkát vállal. Lakását a kiadóhivatallal meg tudható. 1028

Vasaló
lányok felvétetek Kone ruhafestőnél, Arany János-u. 10. 1027

Irodai
kisasszonyt, valamint üzletszerző ügynököt keressünk azonnali belépésre Schweitzer varrógép részvénytársaság, ezélt Schweitzer Testvérek. 1038

Polgárfiut
küldöncnek, fizetéssel felvétetik, Szabó Miklós férfinak aruházában, Piac 61. 1032

Gyakorlott
fűszerkereskedő segéd felvétetik Buray József Booskay-tér 1. 106

Kenyérgyűnők
és elarusító óvadékkal felvétetik, Korona kenyérgyár, Bethlen-u. 23. 1037

Jémunkás
esizma há segéd felvétetik Szabó József Kut-u. 28. 1038

Gyermektelen
házmesterpár felvételre jelentkeznek Fischer Adolfnál, Piac 51. 1044

Eladó ház

a Rákóczi-utcában, óriási nagy telek 350 öl négyszögöl építkezésre és gazdasági célokra alkalmas.

Értekezhetni: Rákóczi-u. 58. sz. 36

Irodai
teendőben gyakorlott kisasszony vagy irodista azonnali belépésre kerestetik Cím a kiadóban. 1048

Varrónó
ki elsőrendűen var, divallalja a legfinomabb ruhák készítését, esetleg ur házhoz is elmegy. Cím a kiadóban. 1051

Fiatal
fűszerkereskedő szept. 15-ére felvétetik. Ugyanott 60 drb. száraz akác számfának eladó. Kovács Károly fűszerkereskedő Honvéd-u. 9 l. 1052

Esteli
írásbeli munkát keres fiatal szép írással Csapó-utca 44. 1053

Tanuló
és kézimunkás leányok felvétetek Goldstein Károlynál, Miklós 5. 1054

Pénztárnoknó
alkalmazást nyer Rankai Bónánál Szent Anna-n. 1059

Pályaudvaron
hirlapárúitónak egy kis lány felvétetik. 1055

Fiatal
mindenes főzóné azonnal felvétetik Varga-utca 36 emelet. 1058

13-14 éves
fiu felvétetik küldöncnek. Cím a kiadóhivatallal.

Pénztárnoknó
fölvétetik Grünberger és Glück fűszernagykereskedésében. 1057

Eladás.

Eladó
boros hordók Dávid Sándor Kut-u. 34. 174

Eladó
csemege szőlő. Katalin szőlőtelepe és Bathyányi-u. 14. Telefon 192. 134

Jókarban
levő vaskályhák, függő és asztali lámpák eladók Simonfy-utca 12. 1005

Gyernekkocsi
bicikli kerekű eladó. Cím a kiadóban. 1004

Jókarban
levő vaskályhák, gyalupad szerszámmal együtt eladó, Bethlen-u. 37. 992

Jómenetelű
téglygyár azonnal ladó. Borbély Lajos, Kaba. 962

Nyil-
utca 37. sarokház eladó, Weisz butorüzlet, Széchenyi-u. 19. 951

A nagybockai
kertben a dugó korosmával szemben egy nyilas szőlő terméssel együtt eladó, ára 2200 korona. Értekezhetni a tulajdonossal Hajduhadház 210 sz. alatt. 895

Kényelmes
fizetési feltételek mellett eladó a Homokkertben Sz. Papp István a 24. házszám alatt levő 800 négyszögöl területű házastelek, amelyen két igen jókarban levő lakóház van a szükséges melléképülettel és teljesen beültetett kitünően termő szőlővel. Értekezhetni lehet a Köröleti Bank mintszövetkezetnél, Deák Ferenc utca 26. sz. 942

Modern
világos ebédő kredenc peilerrel nagyon olcsón eladó Kollár asztalosnál. Erzsébet-ut 6. 950

Debreceni Kézizálog Kölcsonintézet

részv.-társ.

Debrecen, Arany János-u. 9.

(Alapított 1878).

Kölcsonöket nyujt, ékszerekre, — arany- és ezüsttárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Raktárakban iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsonöket nyujt. 1609

Eladó
ház Dobozi-utca 5. szép nagy telek, építkezésre igen alkalmas és a vagongyárhoz közel. 1045

Eladó sertések

12 drb kiszoptatott koca, 60 drb 1 éves mut heréti koca és ártány, 130 drb februári stüldök, 80 drb választási 8 hetes malacok.

Értekezhetni: Hatvan-utca 30 szám a.

Arany
János-utca 46 számú ház eladó. Értekezhetni Hatvan-utca 24. 1034

Bor
200 héktó Badacsonyi, Érmellék, Kocskenéti, 50 literenként is. Egymalom utca 8. 1026

Egy
fodrászüzlet eladó. Cím a kiadóba. 1035

Varrógép
Singer jókarbau eladó, Erzsébet-utca 14. 1034

Eladó
20 hold föld tanyával. Van rajta olcsó bankteher. Kéves pénzzel megvehető. Értekezhetni lehet Erzsébet-ut 13. 1024

Eladó
ház, olcsó bankteherrel hat jól jövedelmű lakosztályal és egy jómenetelű engedélyezett kisvendéglő. — Értekezhetni Erzsébet-ut 13. 1043

Allg
használt teljesen új bicikli eladó. Értekezni Dobos Andrásnál Balog fatelepe. 831

Olosón
eladók gáztüsterek, fenyőfa asztal, Joln mosógép kerti garnitúra, Postakert 13. 1046

Egy
jókarban levő taposókád szőlő zuzuval eladó Széchenyi-utca 12. 1017

100-200
literes rumos hordók eladók, Mosaoki Lajos Csapó-utca 86 szám. 1031

Hordók,
amelyekben festék volt, igen olcsón kaphatók Arany János-utca 47 számú háznál.